

DARBININKAS

Vol. LIX. Nr. 22
Gegužė — May 31, 1974

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

15 centų

Savaitės įvykiai Gegužės 21-29

Anapus Izraelio bei Sirijos nesutarimo

Dėmesys buvo nukreiptas į vidurinius rytus, kur visas mėnuo valstybės sekr. Kissingeris skraido iš Jeruzalės į Sirijos sostinę ir atgal. Kiekvieną dieną vis skelbiama: susitarimas artėja; belieka tik smulkmenos. O tačiau tos smulkmenos ir kliudo pasakyti galutinai: jau baigta, paliaubos padarytos kaip tarp Izraelio ir Egipto.

Pasakyti tai nesiskubina Sirija nei Izraelis. Izraelis žino, kad susitarimą turės tvirtinti parlamentas, o jau dabar opozicija kaltina vyriausybę "balan-diškom" nuolaidom. Sirijos santūrumą ir viltį delsiant daugiau išsiderėti stiprina keli veiksniai. Vienas — Amerikos noras kuo skubiau reikalą baigti, kad sustiprėtų prezidento padėtis viduje ir užsienio opinijoje. Ant ra — Izraelio vyriausybės krizė, kurios eigoje vyriausybę sudančios grupės žmonių eilėje ima vyrauti nuolaidų noras. Trečia — palestiniečių teroras, jeigu ir nepadeda susitarti, tai jis primena gyvą reikalą, apeinamą Kissingerio derybose — palestiniečių klausimo sprendimą. O gal svarbiausias veiksnys Sirijai yra užnugarį stovinti Sovietų Sąjunga, kuri tebeduoda ginklus ir teberemia reikalavimus vykdyti Saugumo tarybos spalio 22 nutarimą — grąžinti 1967 metų padėtį. Ir net paskutinę dieną, kada jau rodės viskas sutarta, Sirija pasikvietė atvykti Gromyko.

Šie įvykiai rodo, kad Sirijos-Izraelio susitarimas dėl kariuomenių atitraukimo lemiamai priklauso nuo susitarimo tarp Kissingerio ir Gromyko, tarp Maskvos ir Washingtono.

Maskva nesirengia atsisakyti nuo įtakos viduriniuose rytuose. Jos įtakoje lig šiol tebuvo Sirija ir Irakas. Dabar Sovietai padarė prekybos sutartį su Libija, kuri yra aštrios politikos prieš Izraelį šalininkė. Sovietai gegužės 23 pranešė ir Egiptui, kad esą pasiryžę pristatyti jiems ginklus bei jų dalis per 6 mėnesius. Vadinasi, Sovietai nori atgauti bent dalį prarastos pozicijos Egipte.

Vidurinių rytų sprendimas nėra izoliuotas nuo kitų klausimų, kurie tebėra neišspręsti tarp Maskvos ir Washingtono. Vidurinių rytų klausimu Sovietai darys nuolaidų, jei Amerika padarys nuolaidų prekybos, didžiausio palankumo principo, kapitalo investavimo į sovietinę pramonę reikalais; jei priims sovietų siūlymus dėl kariuomenės mažinimo Europoje, dėl Europos saugumo konferencijos.

Ar Amerika gali tai padaryti? Nixono vyriausybė labai stengiasi, bet Kongresas priešinasi didžiausio palankumo principui, kol bus duota laisvė emigruoti; vyriausybė davė 180 mil. paskolos trąšų fabrikui statyti; vyriausybė atsikako nuo mažų atominių bombų gamybos; vyriausybė sutinka, kad Europoje sienos nebūtų keičiamos ginklo jėga. Tai vis nuolaidų kelias. Bet ar gali vyriausybė sutikti, kad Sovietų atominė karinė jėga būtų pranašesnė už Amerikos? Amerikos apsaugos sekr. Schlesingeris tam yra griežtai pasipriešinęs, reikalaujamas lygybės principo. Už Europos sienų neliečiamumą ginklo jėga Amerika ir Europa reikalauja idėjų ir žmonių laisvo pasikeitimo. Maskva tai atmeta.

Ar į mazgą susisukusiems klausimams atmegzti yra surastas būdas, jei Brežnevas taip laukia

LIETUVA RUSŲ-AMERIKIEČIŲ DERYBOSE

Į Washingtoną yra atvykusi Sovietų Sąjungos delegacija pasitarimam. Pirmadienį (gegužės 20) delegacija turėjo posėdį su Senato užsienio reikalų komitetu. Amerikos Lietuvių Taryba visiem to komiteto nariams buvo nusiuntusi telegramas, atkreipdama dėmesį, kad pasitarimuose reikia iškelti Amerikos piliečių Simo Kudirkos ir jo motinos Marijos Šulskienės teisių nepaisymą ir jų priverstinį laikymą Sovietų Sąjungoje. Nežinūrint to priminimo, Senato komiteto nariai to klausimo pasitarime su Sovietų Sąjungos delegacija nekėlė.

Antradienį ta rusų delegacija turėjo pasitarimą su atstovų rūmų užsienio reikalų komitetu, kuriam pirmininkauja T. Morgan. Posėdžiui prasidėjus, kongresmanas Edward J. Derwinski

pažymėjo, kaip gali amerikiečiai su Sovietų Sąjunga sudarinėti kokius susitarimus, jei Sovietų Sąjunga negerbia pagrindinių asmens teisių — ne tik savo piliečių, bet ir Amerikos piliečių, kaip pvz. prievartinis laikymas Simo Kudirkos ir jo motinos Marijos Šulskienės. Taip pat Derwinski priminė, kad Sovietų Sąjunga šiandien tebelaiko okupuotas valstybes, kaip Lietuvą, kai tos okupacijos teisėtumo negalima pripažinti, ko nepripažįsta ir JAV.

Sovietų Sąjungos delegatai, išgirdę tokį pareiškimą, karščiuodamiesi pradėjo aiškinti, kad Lietuvos žmonės patys norėjo įsijungti į didesnę ekonominę vienetą ir prašė patys Lietuvą įjungti į Sovietų Sąjungą.

Tokį melą išgirdęs, vienas Maryland atstovų rūmų narys pareiškė: jeigu jau taip būtų,

LB PRAŠO SKUBIOS TALKOS

JAV LB krašto valdyba ir Amerikos Lietuvių jaunimo sąjunga Tragiškojo Birželio sukačių proga laiškais kreipiasi į visus JAV Senato ir Atstovų Rūmų narius. Siekia gauti jų pareiškimus, smerkiančius Lietuvos okupaciją. Prašo taip pat paremti senatoriaus Carl T. Curtis (Senate Concurrent Res. No. 80) ir kongr. Edward J. Derwinski (House Conc. Res. No. 394) pateiktas rezoliucijas. Minėtos rezoliucijos įpareigoja JAV-bes Europos saugumo konferencijoje nepripažinti Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Iš patirties yra žinoma, kad JAV Kongreso nariai didesnę dėmesį skiria savo valstijų gyventojų pageidavimams. Neabejojama, kad jei šalia LB ir ALJS kreipimosi Kongreso narius pasieks jų valstijoje gyvenančių lietuvių laiškai, parama Lietuvos klausimui bus suteikta.

JAV LB krašto valdyba todėl maloniai kreipiasi į lietuvius, prašydama talkos ryšiams su savo valstijos Senato ir Atstovų Rūmų nariais šiose valstijose: Alabama, Alaska, Arkansas, Colorado, Georgia, Hawaii, Idaho, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana,

birželio mėn. Nixono Maskvoje ir jei Nixonas ten pasiryžęs vykti, pakelti susidomimas arabuose ir Europoje? Vargiai.

O Kinija, iš tolimos Azijos žiūrėdama, dabar pakeitė savo strateginį vertinimą: esą karinis Sovietų stiprinimasis prie Kinijos sienos yra priešas klaidinimas; Sovietų pirmasis taikynis, mano kinai, esanti vakarų Europa.

AMERIKOJE:

Prezidento ir Kongreso įtampa teka greitėjančia srove. Kongreso teisinis komitetas nesitenkina Baltųjų Rūmų paruošta įrašų santrauka; reikalauja pačių originalų. Ypatingasis tardytojas Jaworski reikalauja dar keliasdešimt įrašų ir kitų dokumentų Watergate bylai. Prezidentas atsisakė daugiau duoti. Jaworski kreipėsi į vyriausią teismą.

Kongresinis komitetas prezidentui nepasitikėjimo klausimą pradėjo svarstyti. Liepos mėn. ar rugpjūtį jį perduos Atstovų Rūmams. Iš čia nueis į senatą. Taigi bus kalbų iki rinkimų.

Gallupso rado, kad po įrašų paskelbimo 48 proc. pasisako už nepasitikėjimo pareiškimą prezidentui, 37 proc. nepasitikėjimo pareiškimą atmeta.

Atstovų Rūmai 240-163 balsais parėmė kariuomenės paliki-

Maine, Minnesota, Mississippi, Montana, Nevada, New Hampshire, New Mexico, North Carolina, North Dakota, Oklahoma, Oregon, South Carolina, South Dakota, Tennessee, Texas, Utah, Vermont, Washington, West Virginia, Wyoming.

Tautiečiai, sutinką parašyti savo senatoriams ir kongresmanams laiškus, yra prašomi pranešti savo pavardę ir adresą JAV LB krašto valdybai, rašant Lithuanian — American Community, Inc. 708 Custis Road Glenside, Pa. 19038

Sutikusiems talkinti LB krašto valdyba prisiųs pavyzdinį laišką, kurį rašantysis galės perrašyti ar perredaguoti prieš išsiųsdamas Kongreso nariui.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba

mą užjūrio bazėse. Kissingeris iš Izraelio telegrafavo, kad sumažinimas bent 10,000 Europoje teduotų naudos tik Sovietams.

Senatas betgi atmetė vyriausybės numatytą paramą P. Vietnamui — iš buvusių 1.6 bil. tepaliko 900 milijonų. Atstovų Rūmai sumažino iki 1,126 bil. Bendras sutarimas paliks apie 1 bil. Veltui apsaugos sekr. Schlesingeris įrodinėjo, kad paramos mažinimas pakirs sąjungininkų pasitikėjimą Amerikos duotais įsipareigojimais.

Amerikos paskola Sovietams 180 mil. iš 6 proc. sukėlė nepasitenkinimą amerikiečių, kurie turi mokėti 10 ir daugiau proc.

Balfo direktorių suvažiavimo garbės ir darbo prezidiumas. Iš k. kun. K. Kuzminskas, Altos pirm. dr. K. Bobelis, Balfo pirm. Marija Rudienė, vysk. Vincentas Brizgys, gen. kons. Juzė Daužvardienė, Balfo garbės pirm. prel. J. Končius, Balfo direktorių pirm. V. Selenis ir gen. sekretorius Jonas Jasaitis. Nuotr. V. Noreikos

KRISTUS DABAR YRA NUKRYŽIUOTAS RUSIJOJE — — kalbėjo pravoslavų kunigas Maskvoje

Skaitome LKB Kronikose apie Lietuvos kunigus, kurie drįsta skelbti Dievo žodį ir eiti už tai į kalėjimus. Rečiau tokios žinios ateina iš Rusijos. Bet vieną tokį kunigą plačiai aprašė N. Y. Times korespondentas Maskvoje Hedrick Smith (geg. 9).

Maskvos šiaurės rytuose yra nedidelė Šv. Nikalojaus bažnyčia. Ją aptarnauja pravoslavų kunigas Dmitri Dudko, jau per penkias dešimtis metų amžias, plačiaveidis, žemas, kresnas.

Jo bažnyčia per paskutinius dvejus trejus metus sutraukia 500-600 žmonių, ypačiai intelektualų. Čia lankėsi ir Sol-

ženicynas ir kitas disidentas, dabar jau atsidūręs Vakaruose, Vladimir Maksimovas. Daugelis lankytojų yra trečios, ketvirtos dešimtys metų. Kiti atsi-neša portfeluose rekorderius.

Dudko kalba daugiausia moralės temom — apie dvasinį sunykimą per paskutinį pusimtį metų, kada imta tolintis nuo tikėjimo. "Augant technologijai, tuo pačiu metu menkėja dvasinis gyvenimas", kalbėjo jis š. m. kovo 21. "Mano akys tai didelius pavojus. Geriausi protai prieina išvadą, kad mes patys save sunaikinsime, jei toliau taip eis". Nevengia Dudko priminti apie koncentracijos lagerius, apie bauginimo priemones dvasinei vyresnybei. Šalia pamokslų kunigas Dudko ėmėsi atsakinėti į paklausimus. Viename pokalby jį paklausė apie tikėjimą šiandieninėje Rusijoje. "Religinių požiūrių — atsakė jis — Rusija yra dabar Kalvarijos, ir Kristus yra nukryžiuotas Rusijoje". O kai jį klausė, kada buvo geriausi Rusijoje laikai Bažnyčiai, jis kalbėjo: "Dabar, kada ji yra ant kryžiaus".

Kai vienas paklausėjas pasakė, kad jam esanti gėda dalyvauti Bažnyčioje, kurios hierarchija tereikia vyriausybės nuomones, kunigas atsakė: "Jūs matote dabartinių dvasininkų klaidas ir rodote pirštą į patį patriarchą. Bet ar jūs žinote, kad jūs žiūrite tik iš vienos pusės? Kas kitas yra tokioje sprespaudoje kaip patriarchas? Sako, jis yra apsodintas tūkstantčio šnipų. Jis saugomas ir klausomas visų (saugumo) organų".

Kovo mėn. vienas lyg ir provokavo: ar jūs prisipažįstate, kad jūs nemylite savo krašto ir jo žmonių? Kunigas nustebino susirinkusius atsakymu: "Jūs, tur būt, norite pasakyti paprasčiausiai, kad aš esu antisovietinis. Tai būtų lengviau sudaryti bylą ir iškisti mane į kalėjimą. Jūs klystate. Aš myliu savo kraštą ir jo žmones, ir man gaila tų, kurie yra paklydę. Man ypačiai gaila ateistų".

Balandžio vidury kažkas raštu parašė: "Tai, ką jūs kalbate, yra baisu. Niekas taip nėra lig šiol kalbėjęs, ir mes bijome, kad jūs būsite blogai suprastas". Aš taip pat bijau to", atsakė Dmitri. "Tačiau jei aš būsiu blogai suprastas, tai tas nereikia, kad aš turiu tylėti. Aš dirbu Dievo darbą".

Tas nepaprastos drąsos kunigas, kaip rašo NYT korespondentas, kilęs iš valstiečių. Jis dalyvavo antrame pasauliniame kare. Po karo jis 1948 m., būdamas pirmame seminarijos kurse Maskvoje, buvo suimtas ir nubaustas aštuoneris su pusę metų į priverčiamųjų darbų lagerį — šiaurės Rusijoje — Komi respublikoje. Atlikęs bausmę, 1956 grįžo ir kunigo mokslo baigė Zagorsko seminarijoje.

Tokia jo gyvenimo istorija padeda suprasti jo drąsą skelbti Dievo žodį, kurio vykdymas gali išgelbėti rusų tautą nuo sunaikinimo. Bet... Po 10 tokių pokalbių su bažnyčios lankytojais š. m. gegužės pradžioje po eilinio pamokslu buvo pranešta, kad paklausimų atsakymų sistemą patriarchas Pimenas jam yra jau uždraudęs.

KUDIRKOS REIKALAIŠ

JAV LB krašto valdybos visuomeninių reikalų taryba, "Americans for Simas" komitetas ir "Seamen's Education Federation" palaiko telefonu ryšį ir informuoja New York Times apie Kudirkos bylos eigą jau nuo pat to momento, kai buvo rasti Marijos Šulskienės dokumentai Brooklyne. Visos informacijos perduodamos NYT korespondentui Maskvoj.

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS POSĖDIS

JAV LB Krašto valdyba gegužės 2 buvo susirinkusi savo ketvirtąjį posėdį. Pradžioje pirm. J. Gaila peržvelgė paskutinių mėnesių LB veiklą.

Vykdomasis vicepirm. Balys Raugas pranešė, kad šiuo metu daugelyje vietovių keičiasi apylinkių valdybos, tačiau naujosios valdybos dažnai vėluoja apie save pranešti. Visų apylinkių valdybom išsiuntinėta anketa, kuri turi būti grąžinta iki birželio 10. Anketoje yra 16 klausimų, liečiančių ne tik organizacinę veiklą, bet ir apskritai vietovių kultūrinį ir bendruomeninį gyvenimą. Nuo atsakymų į šią anketą priklausys, ar planuojamas visų apylinkių pirmininkų suvažiavimas 1975 metais galės įvykti.

Su dėmesiu buvo išklaustas Aukšinio Trikampio apylinkės pirmininko Jurgio Giparo laiškas iš St. Peterburgo, Floridos, iš kurio išryškėjo, kiek pastangų teko įdėti, kad bent dalis Vasario 16-tosios aukų, aukotojų skirtų LB, pasiektų tikslą. Krašto valdyba yra nepaprastai dėkinga St. Peterburgo lietuviam, auka parėmusiem jo darbą.

Visuomeniniais reikalais kalbėjo šios tarybos pirm. A. Gečys, kurį papildė vicepirmininkai: Aušra Zerr ir Rimas Cesonis. Šiomet Vasario 16-tosios proga į "Congressional Record" yra įtraukta žymiai mažiau pareiškimų Lietuvos reikalu nei pernai, ir jie palyginti blankesni. JAV Kongreso nariai visuomet yra buvę didžiausiu Lietuvos bylos gynėjais, tad jų mažesnis dėmesys mūsų reikalui kelia susirūpinimą. Šį kartą, prieš Vasario 16-tąją, Krašto valdyba nesikreipė laiškais į senatorius ir kongresmanus, bet savo informaciją kreipė į amerikiečių spaudą, taip pat ragindama apylinkių valdybas rašyti savo vietovių laikraščiams. Iš gaunamų išskarpų susidaro vaizdas, kad šiemet daugiau dėmesio susilaukia įvairioje Amerikoje išleidimo. Ta komisija sumokėtų lietuviui autoriui kuklų honorarą ir savo lėšomis išleisti minėtą knygą, kuri tačiau liktų jų nuosavybe. Tolimesnius pasitarimus su šia komisija tęsia vicep. A. Zerr.

Philadelphijoje įvyko Baltch Instituto atidarymas, kur LB atstovavo vicep. dr. A. Novasitis. Tiriamos galimybės pasinaudoti instituto priemonėmis mikrofilmuoti lietuviškus laikraščius, žurnalus.

L. Gudulienė ir G. Ivaškienė yra paprašytos tartis su Oceana Publications Inc. dėl chronologijos apie lietuvių išleidimo. Pasirodžius žiniom, kad

ir kongresmanus, suteikdami daugiau informacijų apie padėtį pavergtose Lietuvoje. Tuo reikalu rytinio pakraščio apylinkėm bus išleistas specialus aplinkraštis.

Visuomeninių reikalų tarybos narė Daiva Kezienė varo plačią akciją Simo Kudirkos motinos reikalui, įtraukdama į tai ne tik įvairias lietuvių organizacijas ir amerikiečius, bet taip pat išgaudama daug dėmesio amerikiečių spaudoje. Krašto valdyba susilaukusi priekaištų, kad nieko nedaranti Brazinskių reikalui. Jų byla tvarko Vlikas, kuris yra prašęs dabar nesiimti jokios akcijos. Amnestijos Brazinskam negalima prašyti, nes amnestija taikoma nusikaltėliams, gi Brazinskai nėra nuteisti, taigi nėra nusikaltėliai. Kai Vlikas šiuo reikalu prašys paramos, Krašto valdyba visomis išgalėmis talkins ir informuos apylinkes.

Iš iždininko Petro Mitalo pranešimo paaiškėjo, kad Krašto valdyba jau yra gavusi su viršum 15,000 dolerių laisvinimo reikalą. Daugiausia aukų gauta iš mažųjų apylinkių, kur aukotojams buvo leista apsispręsti kam aukoti. Didelę padėką už talkinimą aukas renkant priklauso V. Vakarų apygardos pirm. R. Kronui, buvusiam Michigan apygardos pirm. J. Urbanui, Aukšinio Trikampio apyl. pirm. J. Giparui ir energingam dr. P. Vileišiui, iš kurio kiekviena Krašto valdyba susilaukia didžiausios moralinės ir finansinės paramos.

Švietimo tarybos pirm. St. Rudys paruošė ir įteikė prašymą Etninių grupių praeičiai tirti įstatymo administracijai, kuriuo prašoma finansinės paramos įvairiom mūsų kultūros ir švietimo institucijom. Su šia įstaiga kontaktą palaiko vicep. A. Zerr. Vicep. R. Cesonis lankėsi Washingtone Bicentennial Commission įtaigoje ir tarėsi dėl knygos apie lietuvių Amerikoje išleidimo. Ta komisija sumokėtų lietuviui autoriui kuklų honorarą ir savo lėšomis išleisti minėtą knygą, kuri tačiau liktų jų nuosavybe. Tolimesnius pasitarimus su šia komisija tęsia vicep. A. Zerr.

Philadelphijoje įvyko Baltch Instituto atidarymas, kur LB atstovavo vicep. dr. A. Novasitis. Tiriamos galimybės pasinaudoti instituto priemonėmis mikrofilmuoti lietuviškus laikraščius, žurnalus.

L. Gudulienė ir G. Ivaškienė yra paprašytos tartis su Oceana Publications Inc. dėl chronologijos apie lietuvių išleidimo. Pasirodžius žiniom, kad

Fordo Fondacija skirianti paramą žydams pabėgėliams iš Sovietų Sąjungos, nusiųstas prašymas tai fondacijai dėl panašios paramos ir lietuviams pabėgėliams.

Pereitais metais pradėtas leidinys "Dainos Chorams" jau išėjo iš spaudos. Buvo tikėtasi jį išleisti apie vasario mėn., tačiau muzikinio red. J. Zdaniaus sunki liga išleidimą šiek tiek užvilkino. Ypatinga padėka muz. J. Zdaniui, kuris net ligoninėje gulėdamas rūpinosi kad darbas nesusitrukdytų. "Dainos Chorams" Krašto valdybai kainuos apie 8,000 dolerių. Taip pat iš spaudos išėjo buvusio LB Kultūros Fondo užsakytosios Lietuvių Literatūros Istorijos pirmasis tomas, parašytas P. Naujokaičio. Šio tomo išleidimas kainavo su viršum 6,000 dol., gi sekančio tomo, kuris yra veik paruoštas spaudai, išlaidos bus dar didesnės.

Taip pat pereitais metais Krašto valdyba, norėdama pagelbėti Manyland knygų leidyklai, užpirkė jos leidinių už 1000 dol. Posėdyje susirūpinta, kad šių leidinių išleidimas ir knygų užpirkimas yra stipriai pratušinę Krašto valdybos ir buv. Kultūros Fondo išdus. Nutarta šias knygas platinėti per apylinkes, kad bent dalis į jas investuotų pinigų kuo greičiausiai grįžtų ir tolimesni darbai kultūrinėje srityje nesusitrukdytų dėl lėšų stokos.

Apie Lietuvių Jaunimo Sąjungą pranešė vicepirm. jaunimo reikalams V. Maciūnas.

Buvo suminėti konkretūs numatyti darbai, pvz. jaunimo plokštelės, dainorėlio išleidimas, liuanistinių korespondencinių kursų įsteigimas, jaunimo adresyno sudarymas, pasinaudojant kompiuterių sistema ir t.t.

Krašto valdyba gaunanti daug kvietimų dalyvauti įvairių organizacijų suvažiavimuose ir minėjimuose. Jei finansinės sąlygos leidžia, stengiamasi, kad kas nors iš valdybos narių nuvyktų ir dalyvautų, bet dažnai tenka įgalioti apygardų ar apylinkių pirmininkus ar sveikinti raštu. Hot Springs apylinkei minint kalb. dr. P. Skardžiaus 75-rių metų sukaktį, nusiųsta garsinė juosta su įrašytai pirm. J. Gailos, dr. V. Mačiūno ir dr. J. Puzino sveikinimo žodžiais.

V. Vakarų apygardos pirm. R. Kronas atstovavo tarybos prezidentui ir krašto valdybai kongr. E. J. Derwinskio pagerbime Chicagoje. Vicepirm. V. Maciūnas dalyvavo Woodhaveno apylinkės svarstybose New Yorke ir yra pakviestas į v. skautų suvažiavimą Dainavoje. Vykdo vicep. B. Raugas dalyvavo N. Y. apygardos suvažiavime. Pirm. J. Gaila dalyvavo dail. A. Varno pagerbime Chicagoje, prez. A. Smetonos minėjime Kultūros Židiny, N. Y. ir yra pakviestas į "Šilainės" 25-rių metų suakties šventę Detroite ir Kalifornijos liet. tautinių šokių šventę Los Angeles.

(j.g.)

ATSILIKO PER TRIS ŠIMTUS METŲ

Vilniaus ateistų klubo pirminkas Br. Jauniškis Tiesoje 1974 kovo 10 skyriuje "Iš ateistinės minties istorijos" rašo istoriją apie Kazimierą Liščinskį, kurį laiko ateistinės minties skelbėju.

Toje istorijoje pasakoja, kad

SAVAITĖS ĮVYKIAI

(atkelta iš 1 psl.)

Per pirmus tris mėnesius Kinija pirkė už 383 mil., pardavė Amerikai už 20.1 mil.

KITUR:

Izraelio vyriausybės Yitzhak Rabinui lig šiol nepasisekė sudaryti. Iš senosios neima nė apsaugos min. Dayano nei užsienio Ebano. Dayan kaltina, kad tai bus "balandžių" vyriausybė. Ar ji gaus net savo partijos pasitikėjimą — nežinia.

Egipto prezidentas geg. 24 iš naujo apkaltino Libijos prezidentą Qaddafi, kad pastarasis sabotavęs paramą Egiptui kare su Izraeliu.

Sudanas įspėjo Libiją, kad nesikištų į vidaus reikalus ir nekurstytų perversmo.

Ženevoje nusiginklavimo konferencija geg. 23 pertraukė pavasario sesiją be jokios pažangos.

Sovietų siūlomas Azijos saugumo paktas sutiktas Azijoje šaltai. Aiškina, kad tai reikštų atsisakymą nuo neutralumo. Monitor teigimu, Azijos valstybės labiau pasitiki Kinija nei Sovietais.

Komunistiniai režimai siekia vaikų prieauglio. Komunistai, paėmę visur valdžią, tuojau įvedė divorsus ir abortus. Bet tai buvo praeitis. Dabar Rumunija uždraudė abortus ir divorsą padarė beveik neįmanomą. Tuo pasekė ir Bulgarija. Čekoslovakija suvaržė abortus ir įvedė paramą vaikingom šeimom. Jaunim tėvam už kiekvieną naujagimį duoda paramą.

Prancūzijos prezidentas Valéry Giscard d'Estaing, geg. 27 perimdamas pareigas, atsisakė nuo įprastinių iškilnių. Po kelių valandų paskyrė ministerį pirmininką Jacques Chirac, buvusį vidaus reikalų ministrą, de gaullistą.

Valstybės sekr. Kissingeris grįžo gegužės 28. O geg. 27 į Siriją jau atvyko Gromyko. Į Alžirą vyksta apsaugos ministeris Grečko.

"bažnyčios šnypas J. Bžoska skundė dvasiškai savo kaimyną Kazimierą Liščinskį, iš kurio buvo pavogęs 15 sąsiuvinų raštų... Gavęs tuos raštus — sąsiuvinus, Vilniaus vyskupas K. Bžostovskis kreipėsi į Lietuvos ir Lenkijos karalių Joną Sobieskį... prašydamas leidimo Liščinskį suimti. Šis prašymas buvo nedelsiant įvykdytas... Pagal ano meto veikiančias teises bajorą Liščinskį galima buvo suimti tik teismo sprendimu, o ne kieno nors nurodymu. Bet iš jėzuitų nagų sunku buvo išsprukti. Net pats karalius sulaužė neliečiamumo teises ir nesutiko suimtajį iš kalėjimo iki teismo paleisti... Ano meto sąlygomis ateistinės mintys grovė feodalinės santvarkos pamatus ir todėl dievo neigimas buvo laikomas lygiu nusikaltimui prieš karalių".

Dabar Vilniaus ateistiniame muziejuje yra akmenyje Liščinskio žodžių įrašas: "Mokykis iš šio akmens tiesos, kuria žmonės, ir žinodami, kad ji yra tiesa, skelbia, kad ji yra melas".

— o —

Ar šia Liščinskio istorija autorius norėjo parodyti, kad ir dabar, po 300 metų, tokia praktika Sovietų režimo buvo padaryta su Solženitsynu.

Ir jo raštai buvo išvogti slaptosios policijos. Ir jis buvo apkaltintas už tuose išvogtuose rankraščiuose parašytas mintis. Ir jo mintys buvo laikomos grovusios komunistinės sistemos pagrindus — taigi nusikaltimas prieš šių dienų karalių Partiją. Ir jis buvo suimtas ir be jokio teismo pasmerktas ištremti.

Ir dabar anie Liščinskio žodžiai akmenyje žiūrovą verčia galvoti; nors ir žinai, kad tai melas, skelbki, kad tai tiesa.

— Aštuntasis Amerikos lietuvių kongresas įvyks 1974 rugsėjo 27-29 Chicagoje, Pick-Congress viešbuty. Jį ruošia Amerikos Lietuvių Taryba.

— Latgaliai, gyveną Latvijoje, per New York Times yra pasiuntę Jungt. Tautų Generaliniam Sekretoriui petiją, kurioje kaltinama dabartinė Latvijos vyriausybė ir Sovietų Rusija dėl vykdomos rusifikacijos ir latvių latvifikacijos. BATUNas yra gavęs tos petijos tekstą. Pažymėtina, kad spauda šių dienų Latvijoje latvių tarme yra draudžiama.

SPARTA — Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Bairy Dr. E. Northport, N. Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.)

J. B. SHALINS-ŠALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JŌSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS, 2 modernios koplyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAISOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška koplyčia šermenimis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS IR JUOZO BRUŽŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Didelis prekių pasirinkimas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. 11421. Telef. 441-4712

JUOZO ANDRUŠIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 Orchard St. New York, N.Y. 10002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimiesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Uželkite ir įsitikinsite!

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454—9527; vakare: 835-4149. 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač siuntiniam į Lietuvą.
(Polyester-Knits yardas 2.50,
Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino
Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines)
Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379
(212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta —
Gausi parodų salė

Lietuviška
KELIONIŲ
AGENTŪRA

VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N. Y. 11229 — Tel. 769-3300

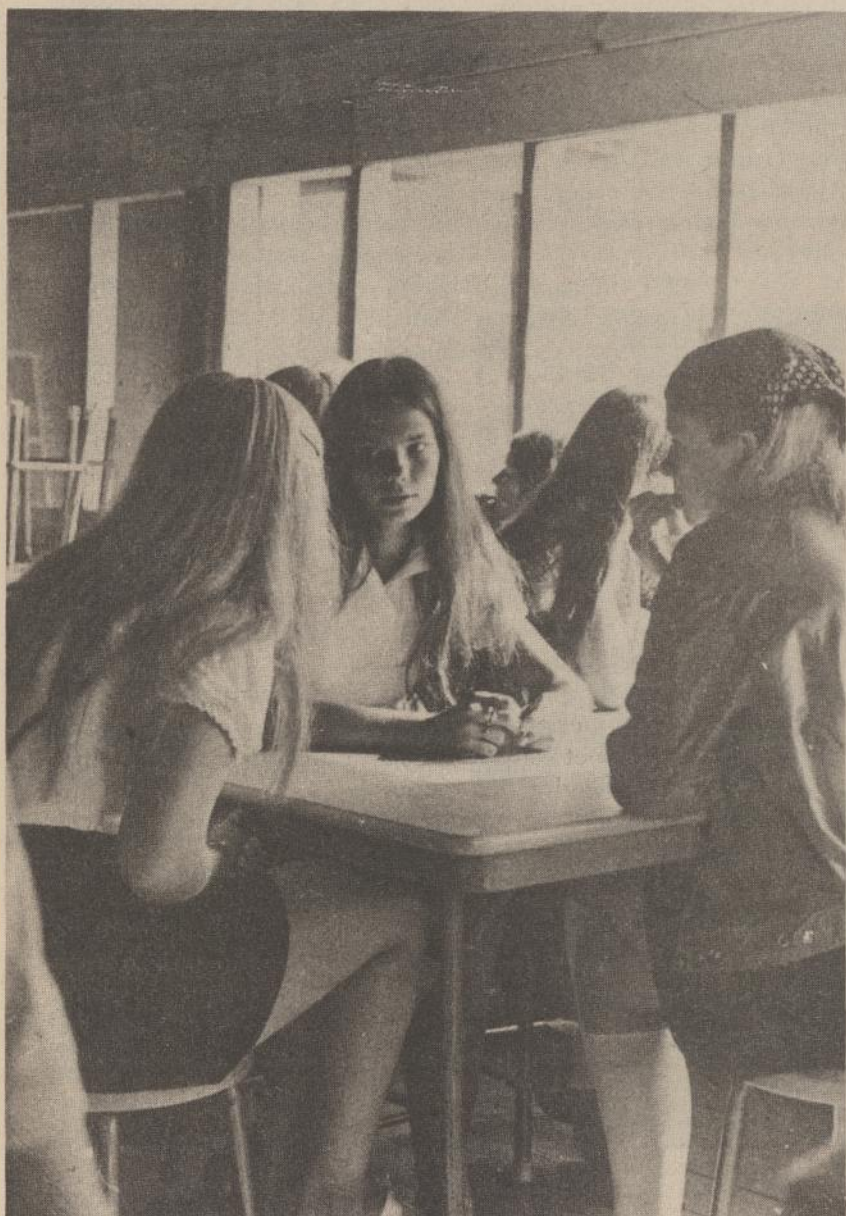
- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose
kelionių reikaluose:

Specialios nuolaidos:

LEKTUVAI
VIEŠBUČIAI
LAIVAI (Cruises)
AUTOBUSAI įdomių vietų
lankymas
TRAUKINIAI

INDIVIDAIMS
(ekskursiniais bilietais)
GRUPĖMS
JAUNIMUI
ŠEIMOMS

Lietuvaičių mergaičių stovykla Neringoje bus liepos 7-27.
Kreiptis: Camp Neringa, I.C.C., Putnam, Conn. 06260.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

Editorial Office 827-1352. Business Office 827-1351
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIAS

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y. Post Office
Published weekly

Subscription per year — \$10.00. Single Copy 15 cents.

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir rožinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Detente dovanos iš Kremliaus

“Detente” politika dabar ma-
da. Ji branginama, nes iš jos
abidvi pusės ką nors duoda ir ką
nors gauna.

Ką gauna iš Kremliaus?
Vokietijai Kremlius ir jo diri-
guojama Rytų Vokietiją kancle-
riui Brandtui už “Ostpolitik”
dovanojo į patarėjų šnipą.

-o-
Gauna iš Kremliaus ir di-
sidentai bei emigrantai. Apie tai
informuoja Solženicynas maga-
zine Time gegužės 27. Informu-
uoja, kaip jo vardu Sovietų
KGB ėmė nuo 1972 susirašinėti
su Vasil Orechov, rusų emi-
grantų grupės Belgijoje direktori-
um, rašančiu caro laikų karinę
istoriją. Iš pradžių laikai buvo
labai bendro turinio Solženicy-
no vardu ir jo pabraiža. Buvo ne-
kaltai teiraujamasi apie pirmą
pasaulinį karą. Paskiau Solžen-
icynas vardu buvo pasiūlyta su-
stikyti Prahoje. Tegul atvyksta
ten Orlovas ar jo atstovas. Kuo
būtų baigęsis šis KGB žaidimas,
— rašo Solženicynas — aš neži-
nu, jei nebūčiau ištremtas iš
Sovietų Sąjungos. Matyt, rašo,
norėjo privilioti kurį rusų emi-
grantą į Pragę, jį suimti, sudary-
ti bylą, kurioje iškiltų, kad aš tu-
riau ryšius su emigrantų organi-
zacija. O “ryšiai su užsieniu”
yra mėgstamoji sovietinės pro-
pagandos tema — rašo Solžen-
icynas.

Nuostabiausia betgi, kad iš
pridėtų magazine fotokopijų ma-
tyt, kaip puikiai pamėgdžiota
Solženicynas pabraiža ir parašas.
Klastoti dokumentus — Sovie-
tų neaplenkiama specialybė.

-o-
Klastoti dokumentus KGB
ėmė ir Lietuvoje keliuose leidi-
niuose anglų kalba, skirtuose
Vakarui. Tais falsifikatais nori-
ma likviduoti “buržuazinių na-
cionalistų” veikėjus, kaip
“karo nusikaltėlius”, atsidūru-
sius Vakaruose. Kad falsifikatai
turėtų pasisekimo šiuo metu,
“dokumentai” turi rodyti Vaka-

ruose atsidūrusius kaip “žydų
persekiotojus”. Tada bus at-
trauktas dėmesys nuo pačios
Sovietų Sąjungos vykdomų perse-
kiojimų.

Kaip pranešė N. Y. Times, šie
kaltinimai rado palankaus
atgarsio. Amerikos Imigracijos
ir Natūralizacijos tarnyba įteik-
tas sąrašas su 73 pavardėmis. Tar-
nybos pareigūnai ėmėsi rinkti
žinias apie praneštuosius, dalį
pavardžių paskelbdami, dalį ne.
Gegužės 21 NYT pranešė, kad
Elizabeth Holtsman, Brooklyno
atstovė Kongrese, kaltino Imi-
gracijos tarnybą, kam ji per lėtai
ieško “karo nusikaltėlių”, nors
tarnybos pareigūnai aiškino, kad
jie jau apklausę New York 82
liudininkus ir kitur 44 apie as-
menis, įtrauktus į sąrašą.

NYT pažymėjo, kad sąrašas
atėjo iš Izraelio dokumentacijos
centro. Bet nepažymėjo, kad tas
centras virto Kremliaus įran-
kiu, prisiimdamas nekritiškai
propagandinius Kremliaus pa-
ruoštus leidinius, kuriuose rei-
kia atsijoti, kurie dokumentai
tikri, kurie falsifikuoti.

Tragiška ironija — vieni žydai
skundžiasi persekiojimais, ku-
riuos dabar žydai patiria Sovie-
tuose. Bet tuo pat metu kiti
žydai imasi akcijos, kuri turi tar-
nauti Sovietams ir tik Sovietams
— ne žydams ir ne Amerikai.
Tarnauti organizuojant demon-
stracijas, varant propagandą per
televiziją ir radiją, skelbiant pa-
vardes ir iš tikrų ir iš falsi-
fikotų dokumentų.

-o-
Jau 1963 metais New Yorke
pasirodžiusi Allen Brošiūra
“Nazi War Criminals Among
Us” buvo davusi impulsą žydams
prokomunistam rengti protesto
mitingus prieš “karo nusikaltė-
lius”. Tada lietuvių spaudoje
(Draugas 1963) buvo demaskuo-
ta, kad brošiūra ir mitingai yra
komunistų propagandos vaisius;
kad minėtoje brošiūroje ne tik

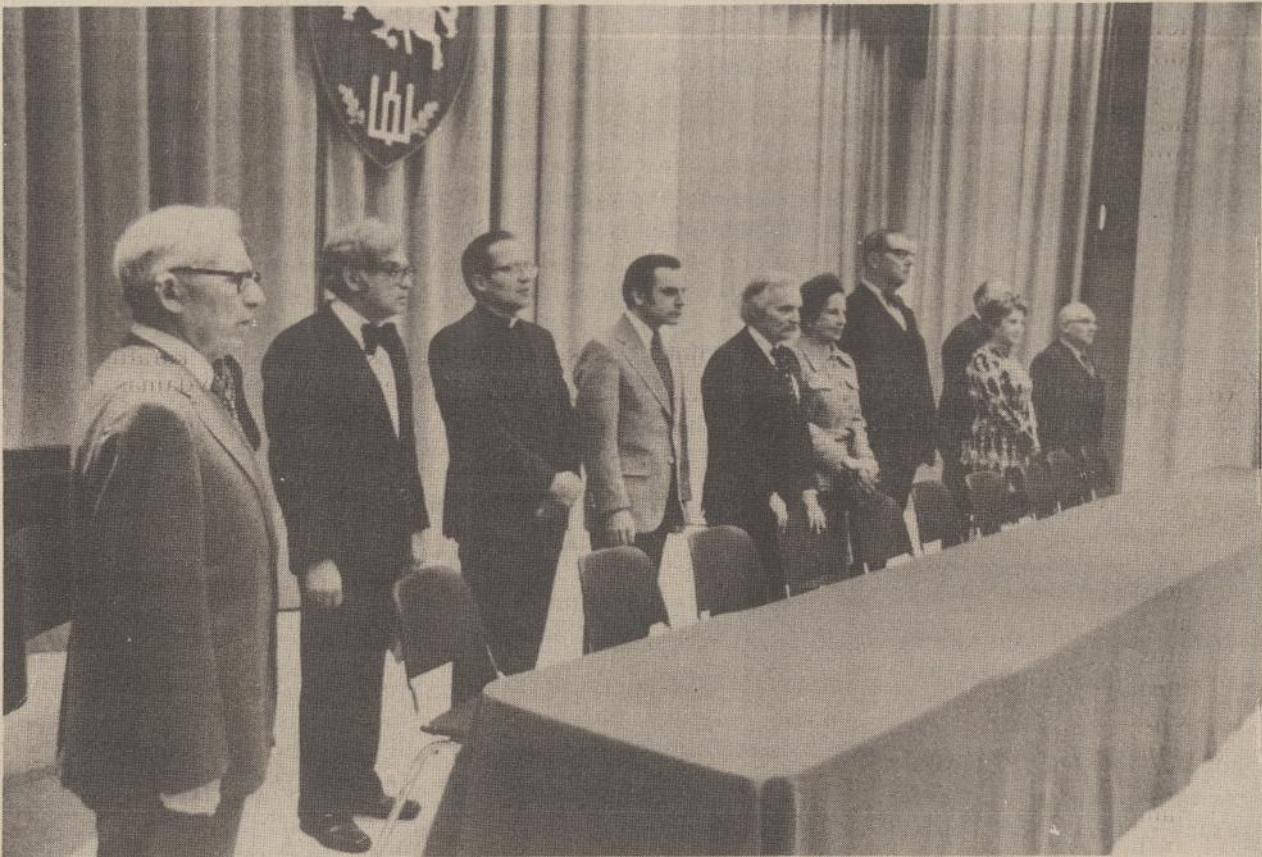
(nukelta į 5 psl.)

Lietuvių tautos istorijoje
reikšmingiausias momentas yra
Lietuvos valstybės nepriklausomy-
bės atstatymas. Tai buvo labai
svarbus mūsų tautos laimėjimas.
Su gilia pagarba ir susikaupimu
mes prisimename žuvusius dėl
Lietuvos laisvės. Mes gerbiame
tuos, kurie dirbo dėl Lietuvos
nepriklausomybės atgavimo ir
Lietuvos valstybės pažangos bei
gerovės. Mes ypatingai su pagar-
ba prisimename Lietuvos valsty-
bės prezidentus — **Antaną Sme-
toną, Aleksandrą Stulginskį ir dr.
Kazį Grinių.** Jie yra mūsų val-
stybingumo simboliai.

Šiemet minime 100 metų su-
kaktį nuo Lietuvos valstybės piri-
mojo ir paskutiniojo prezidento
Antano Smetonos gimimo ir 30
metų sukaktį nuo jo mirties. Tas
didelis Lietuvos mylėtojas yra
vertas ypatingos pagarbos. Prof.
kun. Stasys Yla jį apibūdino šiais
žodžiais: “Smetona išsiskyrė iš
pasaulietinės inteligentijos, pra-
ėjusios svetimus rusiškus uni-
versitetus. Jis lietuviškoj veikloj
ieškojo gilesnės vagos ir glau-
desnio ryšio su Lietuvoj brendu-
sia kunigų karta, labiau sutap-
usia su liaudimi. Jis darėsi tau-
tinių vienybininku, pradėjusiu
savo misiją pas varpininkus, pas-
kui sukūrusiu viltininkus, paga-
liau atsiskyrusiu nuo jų ir pradė-
jusiu vairininkų — būsimų tau-
tinių kryptį.”

Antano Smetonos vaidmuo
ypač išryškėjo jam tapus Lietu-
vos respublikos prezidentu.

Man teko garbė sutikti pre-
zidentą A. Smetoną jam atvykus į

Prezidento Antano Smetonos minėjimo garbės prezidiumas giedant himnus. Iš k. L. Virbic-
kas, už jo I. Banaitienė, dr. A. Butkus, Tėv. P. Baltakis, OFM, J. Gaila, dr. B. Nemickas, M.
Smetonaitė-Valiūšienė, gen. konsulas A. Simutis, V. Abraitis, E. Čekienė, A. Saulaitis. Nuotr.
R. Kisieliaus

Išimta iš sultinio vištieną supiaustyti mažesniais gabalais, gra-
žiai sudėti į pusbubenį ir papuošti morkų griežinėliais bei pe-
tražolių lapeliais.

Vištienos sultinį pavirinti, kad nugaruotų, nuimti riebalus ir
perkošti. Pridėti išmirkytos želatinos ir pakaitinti, kol ištirps. Sultinį
atvėsinti ir užpilti pusbubenyje sudėtą vištieną.

Į stalą duoti tame pat inde, kuriame užšaldyta.

Viščiukų kepsneliai

2 vidutinio didumo viščiukai,

2 kiaušiniai,

2 šaukštai sviesto,

3 šaukštai džiovėsėlių,

1 svogūnas, krapių, pipirų, druskos.

Viščiukas nuvalyti, išplauti ir nusausti. Tada perpjauti
į keturias dalis, išimti kaulus, sparnelių ir šlaunelių kaulus
palikti.

Viščiukų kepenis, skilvius, širdis ir nuo kaulų nugramdy-
tą mėsą sumalti. Vieną šaukštą sviesto išsukti iki purumo, sudėti
sukapotą ir svieste paspirtą svogūną, sumaltą masę, druskos,
pipirų, krapių, džiovėsėlių — viską gerai išsukti. Viščiukus pa-
sidėti ant lentos mėsa į viršų, aptepti paruošta mase, suvy-
ninti šlaunelės pavidalu, aprišti siūlu, suvilgyti plaktame kiaušini-
nyje, pabarstyti džiovėsėliais ir iš abiejų pusių apspirtinti
svieste.

Kepsnelius sudėti į kepinui indą, uždengti ir baigti kepti
krosnyje. Iškepus kepsnelius atšaldyti, nuimti siūlus, išlindu-
sius kauliukus nupiaustyti. Paduoti į stalą su keptais obu-
liais ar marinuotomis slyvomis.

Kepta žąsis arba antis su obuoliais

1 žąsis arba antis,

2-3 svarai obuolių,

1 svogūnas, druskos, kmynų.

Žąsį gerai nuvalyti ir išplauti. Kaklą, sparnus, kojas nu-
kirsti. Įtrinus iš visų pusių druska, sumaišyta su kmynais ir
svogūnu, šlauneles surišti. Dėti į kepinui indą nugara apa-
čion ir kepti karštoje (450 F) krosnyje apie dvi valandas.
Kai paviršius apkepa, įpilti pusę stiklinės karšto vandens, san-
dariai uždengti ir sumažinti temperatūrą iki 300 laipsnių. Kas 10-

LIETUVOS ATSTOVO J. KAJECKO ŽODIS,

pasakytas atidarant Lietuvos respublikos pre-
zidento Antano Smetonos minėjimą Washing-
tone, 1974 gegužės 19

Jungtinės Amerikos Valstybės.
Čia 1941 balandžio 18 jis vizi-
tavo Valstybės sekretorių Sum-
ner Welles, ir tą pačią dieną jis
buvo priimtas privačioje audien-
cijoje JAV prezidento Franklin
D. Roosevelt.

Vėliau, apsigyvenęs JAV-se
prezidentas A. Smetona rūpinosi
Lietuvos valstybės ir tautos rei-
kalais ir stengėsi, sąlygų galimy-
bėje, veikti Lietuvos bylos labui.
Deja, tragiška mirtis nutraukė jo
gyvybės siūlą.

Prisimenu velionį Lietuvos
valstybės prezidentą Antaną
Smetoną su labai gilia pagarba.

Paskutinį kartą turėjau garbės
jam pareikšti pagarbą 1962 va-
sario 9, uždėdamas Lietuvos dip-
lomatinės tarnybos vardu vai-
niką prie jo kapo Clevelande.

Antano Smetonos gyvenimo ir
veiklos kelias gražiai apibūdin-
tas kun. Prano Garšvos, MIC,
žodžiais, kuriais ir baigiu savo

mintis apie velionį: “Tauta ėjo
savo keliu, jos didžiųjų vadų
vedama, ji pasiekė laimėjimų
per tokį trumpą laikotarpį, kad
mes dar ir nūnai galime jais di-
džiūotis. Prie didžiųjų laimėji-
mų visu savo gyvenimu kartu
su kitais mūsų valstybės didžiai-
siais vyrais yra uoliausiai darba-
vęsis A. Smetona. Prezidentas A.
Smetona kaip tik yra tarp tų
didvyrių, kurių mes iš savo isto-
rijos išbraukti negalime. Reikėtų
iš jų pasimokyti tos aukos
dvasios, tėvynės meilės ir savo
gyvenimo atidavimo nūdienei
kovai už laisvę, kaip jie yra tai
atidavę Lietuvos nepriklausom-
ybės atgavimui ir valstybinio
gyvenimo kūrybai.”

LB KRAŠTO VALDYBOS VEIKLOS KRONIKA

Dr. Ant. W. Novasitis, JAV LB
krašto valdybos vicepir., atsto-
vavo LB gegužės 6 Philadelphia-
joje Baltch Instituto pastato pra-
kasimo iškilmėse. Neseniai įstei-
gęs Baltch Institutas yra
nepelno siekianti įstaiga, ku-
rios tikslas rinkti ir saugoti me-
džiagą, susijusią su etninių gru-
pių kultūra, veikla bei įnašu
į JAV gyvenimą. Pastatas bus
statomas Nepriklausomybės
aikštės pašonėje ir bus užbaigtas
1976 metų jubiliejui.

-o-
Inž. Alg. Gečys, JAV Visuome-
ninių reikalų tarybos pirm., ge-
gužės 4-5 su LB krašto valdybos

ryšininku prie Valstybės dept.
Alg. Gurecku, Washingtono LB
apylinkės pirm. dr. J. Geniu, LB
Visuomeninių reikalų tarybos
nariu kun. K. Pugevičium, arch.
A. Barzduku ir kt. aptarė planą
lankymosi pas Senato ir Atsto-
vų Rūmų narius birželio 5 Wash-
ington.

-o-
Rimas Česonis, LB krašto val-
dybos vicepir., patyręs apie
Fordo Fondacijos nutarimą skirti
finansinę paramą nuo Sovietų
režimo pabėgusiems rašytojams,
Fondacijos vadovybei parašė
laišką dėl galimybių ir lietuviams
rašytojams šiai paramai kvalifi-

kuotis. Atsakymo tebelaukiama.

-o-
JAV LB delegacija, susi-
dedanti iš LB krašto valdybos vi-
cepirmininkų dr. A. W. Novasi-
čio ir Aušros Mačiulaitytės-Zerr,
Philadelphiajos LB apylinkės
pirm. arch. J. Stelmoko ir Pieti-
nės N. J. LB apylinkės pirm.
inž. V. Volerto, gegužės 6 lankė-
si etninių grupių veiklą ir įna-
šą į JAV gyvenimą dokumentuo-
jančiam Baltch Institute ir tarėsi
su instituto direktorium dr. H.L.
Applegate. Apsvarstytos galimybės
Institute sutelkti istorinę
medžiagą apie JAV lietuvių, lie-
tuvių spaudos mikrofilmainimą,
lietuvių skyriaus Institute į-
steigimą.

-o-
Laisvinimo veiksmų vado-
vybių pasitarime kovo mėnesį
paskiriam veiksniam buvo pa-
vesta suorganizuoti darbo komi-
sijas klausimams iš anksto ap-
svarstyti, prieš juos pateikiant
veiksmų konferencijai. LB kra-
što valdybai buvo pavesta sudary-
ti komisiją temai “Laisvinimo
darbo organizacijos sąranga”.
Šiai komisijai pirmininkauti kra-
što valdyba yra pakvietusi Al-
gimantą Gurecką, prašydama jį,
komisiją sudarant, kiek galima
daugiau ribotis Washingtono
apylinkėse gyvenančiais asme-
nimis. Į šią komisiją savo atsto-
vus paskirti bus prašomi visi lais-
vinimo veiksniai. Talkinti svars-
tybose bus kviečiami įvairių sri-
čių specialistai. JAV LB krašto
valdybai komisijoje atstovaus LB
Visuomeninių reikalų tarybos
pirm. Alg. Gečys.

-o-
JAV LB švietimo tarybos pirm.
Stasys Rudys ir JAV LB krašto
(nukelta į 4 psl.)

TAUPI ŠEIMININKĖ

Spaudai paruošė dipl. agr. I. Sinkevičiūtė

17

Išskrostą vištą išplauti, nukirsti kaklą, sparnus iki pirmo sulenki-
mo, o kojas — iki kelių ir nulupti, nesudraskius odos. Sparnelius
ir šlauneles palikti su kauliukais.

Įdarui skirtą vištieną nugramdyti nuo kaulų, išrinkti saugys-
les ir, pridėjus veršieną, sumalti mašinėle. Svogūną smulkiai
supiaustyti ir paspirtinti vištos riebaluose. Pridėjus džiovėsėlius,
spirgintą svogūną, druskos, pipirų, dar kartą permalti mašinėle.
Malto mėsos masę sudėti į dubenį, pridėti kiaušinių, pieną ir gerai
išsukti. Masė turi būti puri.

Vištos odos dalį susiūti ir per paliktą angą sudėti nelabai
pilną įdarą. Odą visiškai užsiūti, įdarytą vištą suvynioti į skepe-
tą, įdėti į puodą, užpilti šaltu vandeniu, kad apsemtų, ir lėtai
virti 1-1,5 valandos, pridėjus morkų, petražolių, lauro lapelių.
Baigiant virti, reikia pasūdyti. Išvirtą vištą paslėgti ir atšaldyti
tam pat sultinyje.

Atšalusią vištą išimti iš puodo, išvynioti iš skepetos, ištraukti
siūlus, supiaustyti griežinėliais, nesugadinant paukščio išvaizdos,
dėti (ant nugaros) į pusbubenį ir užpilti paruoštu vištos sultiniu ir
užšaldyti.

Į stalą duoti tame pat inde, kuriame užšaldyta.

Vištiena drebėčiuose

1 višta,

0,5 šaukštelio želatinos,

1 morka,

6 pipirai, druskos, lapelių, petražolių.

Nuvalytą, išskrostą ir išplautą vištą perpjauti į keturias da-
lis, dėti į verdantį daržovių sultinį ir virti kol suminkštės. Virimo
pabaigoje sudėti druską.

20 minučių laistyti atsiradusiomis sultimis. Kai šakutė lengvai
lenda į raumenis, kepsnys iškepus.

Obuolius kepinui parinkti vidutinio dydžio, saldžiarūgščius,
sveikus. Taureles ir sėklyną išimti, kotelius palikti. Obuolius
galima kepti tam pat inde, prie žąsies arba atskirai, palaistant
kepsnio sultimis. Saugoti, kad nesutirktų, ir, kai tik suminkštės,
išimti.

Iškeptą žąsį reikia gražiai supiaustyti arba specialiomis
žirkėmis sukarpyti į gabalus. Į pusbubenį sudėti viena eile, aplink
sudėti keptus obuolius.

SRIUBOS

Žmogaus kūnas (ir kitų gyvių) didesne dalimi sudarytas iš
vandens. Apie 2/3 žmogaus kūno svorio sudaro vanduo. Van-
duo iš žmogaus kūno pašalinama įvairiais būdais: paprastu iš-
garavimu (kvėpavimu) su prakaitu, šlapumu ir kit. Kūnas nuolat
vandens eikvoja. Žmogus jaušs sveikas tik tada, kai išseikvo-
tas vanduo kūnui bus nuolat grąžinamas. Todėl vanduo žmogaus
sveikatai turi nemažiau svarbos ir reikšmės, kaip kietas maistas.
Vandens trūkumą kūne papildome gerdami paprastą van-
denį, įvairias sultis, valgydami sultingus valgius (vaisius, daržo-
ves) ir, pagaliau, valgydami įvairias sriubas.

Sveikatos atžvilgiu po vaisių ir daržovių pirmą vietą tektų
skirti sriubai, ypač mėsos sultiniui, nes ji ne tik organizmą
aprūpina vandeniu, bet taip pat turi daug ištirpusių maisto
medžiagų: baltymų, angliavandenių ir vadinamųjų ekstraktinių
medžiagų. Be to, sriubos turi malonų kvapą. Tos sriuboje ištir-
pusios medžiagos ir jų kvapas sužadina burnoje gausią sei-
lių ir viduriuose virškinamųjų sulčių gamybą. Tuo pačiu sriu-
bos sužadina apetitą ir daug prisideda prie gero maisto virš-
kinimo.

Sriubų yra labai daug, ir jų visų aprašyti šiuo atveju ne-
tenka. Čia aprašomos tik pagrindinės sriubos, kurių pavyzdžiu
vadovaudamasi šeimnininkė galėtų pagaminti ir kitas į jas pana-
šias sriubas.

Sriubos pagal skonį skirstomos į tris pagrindines grupes:
prėskąsias, rūgščiąsias ir saldžiąsias.

(Bus daugiau)

PO CHICAGOS DANGUM

Simas Kudirka vėl minimas didžiojo Amerikos spaudoj. Chicago dienraštis Sun Times gegužės 18 išspausdintas jo paveikslas ir ilgas aprašymas. Autorius — David Murray iš Washingtono. Rašoma apie Simo tragediją ir apie jo motinos pilietybės reikalus. Esą, kongresmanas R. Hanrahan iš Chicago ir jo padėjėja B. Bugar labai intensyviai dirbą, kad ne tik motina, bet ir Simas galėtų pasinaudoti Amerikos pilietybe.

Laisvės Liepsna užsidegs Marquette Parke dar šiais metais. Tokiu vardu bus pastatytas paminklas, kuris liudys Lietuvos žmonių vergiją ir padėką Amerikai, kad ji priglaudė tūkstančius laisvam gyvenimui. Paminklas bus iki 30 pėdų aukščio, iš geležies ir cemento. Atsies 40 tūkstančių dolerių. Skulptorius — Ramojus Mozoliauskas. Inž. Jakaitis pareiškė, kad tokio paminklo statymas yra jauno amerikiečio Kulio mintis. LB apygarda paminklą globos. Adv. J. Bylaitis bus teisinis vykdytojas, o Kulys jau gavo iš miesto leidimą. Organizacijų susirinkimas gegužės 22 išrinko paminklo komitetą, kuris bus inkorporuotas Illinois valstijoje. Aukštas paminklui bus galima nurašyti nuo federalinių mokesčių. 69 ir Campbell gatvių kampe bus paminklo statymo centras. Kaip žinom, Dariaus ir Girėno paminklas yra 67 ir California gatvėse, o naujasis bus 71 ir California gatvių kampe. Illinois senatorius Fr. Savickas pažadėjo rūpintis gauti kiek lėšų iš Urban Beauty Fondo, skyrusio kinų rajone panašiam paminklui 21 tūkstantį. Į šį darbą jau įsijungė dr. Balukas, St. Balzekas, dr. Bylaitis, E. Mikuziūtė, kun. A. Trakis ir anksčiau minėti asmenys. Komitetas turi ir daugiau atstovų. Spaudos konferencijoje net du kitataučiai įteikė 100 dol. pirmą auką. Toj konferencijoje dalyvavo šių eilučių autorius, atstovavęs keliem laikraščiam, kun. P. Činikas iš Draugo, St. Džiugas iš PLB valdybos, Kazė Brazdžionytė, atstovavusi Sophie Barcus radijui ir LTV, ir kiti.

PLJS ryšių centras Chicagoj praneša, kad jaunimo stovykla bus liepos 13-22 Beaumont Stovyklavietėje, Clevelande. Anksčiau paskelbtos sąlygos atšauktos. Jaunimas, nuo 16 iki 30 m., kviečiamas registruotis iki birželio 15. Savaitę atsies 40 dol. Bus įvairių paskaitų.

Kapų puošimo dieną Illinois valstijoje nutarta švęsti gegužės

LB KRONIKA

(atkelta iš 3 psl.)

valdybos vicepirm. Aušra Mačiulaitytė-Zerr gegužės 7 lankėsi Washingtone Sveikatos, švietimo ir gerovės departamente. Etninių studijų skyriaus direktoriui dr. John A. Carpenter jie įteikė LB švietimo tarybos prjektą — prašymą federalinės valdžios finansinei paramai gauti iš Kongreso patvirtintos dviejų su puse milijonų dolerių sumos.

Dr. Carpenter buvo palankus LB atstovų prašyme išdėstytiems punktam, pažadėjo su juo artimu laiku susipažinti ir, jei reikėtų, suteikti patarimų jam pataisyti ar papildyti.

Oficiali prašymo kopija buvo įteikta prašymų kontrolės centre, ir gautas raštiškas pakvitavimas. Prašymų svarstymas prasidėsias gegužės 28. Jau dabar yra gauta netoli tūkstančio prašymų.

A. Zerr buvo nuvykusi ir į 200 metų JAV nepriklausomybės sukakčiai įstaigą (Bicentennial Commission), kur tarėsi su tautinių-etninių grupių reikaliu direktorium dr. M. Goldman.

-o-

Romualdas Kronas, LB vidurio vakarų apygardos pirmininkas, atstovavo LB krašto valdybai ir LB tarybos prezidiumui kongr. E. Derwinski pagerbime įvykusiame gegužės 5 Chicagoje.

30. o federalinė valdžia šiemet ją paskelbė gegužės 27. Fabrikai laikosi 27 datos, o kiti švenčia 30. Tai negerai. Jei federalinė valdžia nustatė dieną, tai reikėtų jos ir laikytis.

Chicago burmistras Daley dvi savaites išbuvo ligoninėje. Gegužės 18 grįžo namo, bet netrukus vėl turės grįžti į ligoninę. Jau kalbama, kad kitam terminui jis nekandidatuosias. Tačiau žmonės jį gerbia ir myli. Tai parodo tūkstančiai sveikatos linkėjimų laiškų. Daug jis yra padėjęs ir lietuviams.

Chicago ateitininkai — moksleiviai, studentai ir sendraugiai — veikia visom galimom sąlygom. Gegužės 5 Jaunimo Centre buvo graži ateitininkų šeimos šventė, kurią suruošė sendrau-

A. VAIČIULAITIS SIŪLO SKELBTI VALANČIAUS METUS

Vaižganto Kultūros Klubo popietėje

Vaižganto Kultūros Klubo popietė, įvykusi gegužės 19 Kultūros Židinio mažojoje salėje, buvo skirta rašytojui Antanui Vaičiulaičiui. Žmonių atsilankė apie 80.

Rašytojas Antanas Vaičiulaitis dirba Amerikos Balse ir gyvena Washingtone. Kadaiše jo įstaigos centrinė buvo New Yorke. Tada ir jis čia gyveno. Į Washingtoną išsikėlė maždaug prieš 15 metų. Į šią popietę atvyko su žmona Joana.

-o-

Mažoji salė, kur nuolat kabo lietuvių, dailininkų paveiksiai, buvo papuošta dviem gėlių krepšiais. Buvo pastatytas ir Vaižganto portretas — klubo ženklas.

Knygų parodėlė

Buvo surengta ir svečio rašytojo išleistų knygų parodėlė. Ant vieno stalo prie sienos buvo išdėstyta jo knygos. Dalis knygų buvo čia surasta, kitas jis pats atsivežė. Net ir tokiu būdu organizuojant, čia nebuvo visų jo knygų, pvz., trūko pasakų rinkinio "Auksinė korpelė". Trūko ir vertimų.

Patraukė akį autoriaus keli egzemplioriai, labai gražiai įrišti į odos viršelius ir gražiai ornamentuoti. Tai jo suvenyrinės knygos iš Lietuvos.

Žmonės domėjosi parodėle, apžiūrinėjo kiekvieną leidinį.

Popietė atidarant

Popietė pradėta 4:15 v. Pradėjo ją Paulius Jurkus, klubo pirmininkas. Pirmiausia prisiminė, kad balandžio 24 buvo surengtas specialus klubo darbuotojų susirinkimas, sudaryta klubo vadovybė ateinančiam metam. Tą vadovybę sudaro: pirm. Paulius Jurkus, vicepirm. Jonas Rūtenis, išd. Albina Žumbakienė, spec. reikalams — Kęstutis Čerke-liūnas, komunikacijos, ūkio reikalams — Renata Alinskienė, Tadas Alinskas, Birutė Labutienė, Antanas Sabalis.

Prisiminta, kad klubas planuoja ateinančiais metais plačiau paminėti Čiurlonio ir Valančiaus sukahtis.

Trumpu žodžiu prisimintas ir Antanas Bendorius, kuris mirė prieš penkerius metus gegužės 19. Prisiminta todėl, kad jis buvo uolus kultūrininkas, entuziastas, savo visą energiją skyręs visuomeninei, kultūrinei veiklai judinti.

Ant sienos buvo pakabinta ja paskutinė nuotrauka, kaip jis dalyvauja ateitininkų šventėje Angelių Karalienės parapijos salėje. Tai buvo jo paskutinė kalba, paskutinis jo viešas pasirodymas, paskutinė jo diena.

Apie svečią

Po šios įžangos sustota prie svečio rašytojo Antano Vaičiulaičio. Prisiminta trumpai jo stilistinė kūryba, poniai Joanai prisegtas korsažas (prisegė Renata Alinskienė).

Rašytojo žodis

A. Vaičiulaitis ilgai redagavo Aidų žurnalą, pats rašė ir rašo

giai. Šventę pasireiškė meninės kuopų jėgos. Jaunieji ateitininkai dalyvaus net trijose stovyklose, atskirais laikotarpiais: Dainavoj, Baltijoj, Neringoj. Sendraugių pirmininkė yra Regina Jautokaitė. Plačiau pasireiškiančios moksleivių kuopos: Cicero — vysk. Valančiaus, Marquette Parke — Prano Dielininkaičio, Gage Parke — kun. Lipniūno.

Lietuvių Radijo Forumas, švenčias penkerių metų sukaktį, kas šeštadienį pateikia naujas programas. Gegužės 18 per jį kalbėjo birutininkų ir ramovėnų atstovai ir davė daug informacijos iš savo veiklos. Gegužės pabaigoj Chicagoj įvyksta jų suvažiavimai. Birutininkės išleido gražią savo veiklos knygą, veikia daugiau kartu su ramovėnais.

Ramovę dabar sudaro 21 skyrius; jų 13 JAV, trys Kanadoj, 4 Australijoje, 1 Anglijoj.

Bal. Brazdžionis

recenzijas, parašė platesnę studiją apie lietuvių poeziją.

Jis rūpinasi lietuviškos literatūros problemomis. Tad buvo miela paklausti ir jo kalbos. Išeidamas iš Raudos straipsnio, kuris buvo išspausdintas Aiduose, jis panagrinėjo poezijos ir prozos santykį. Poezija esanti per daug vertinama, o proza nutylima. Atrodo, kad lietuvių literatūroje yra tik poetai geri, o prozos kūrėjai, beletristai, esą jau menki. Taip buvę parašyta apie lietuvių literatūrą net anglų kalbos žurnale Books Abroad.

Išryškindamas beletristikos pajėgumą bei vertę, jis prisiminė keletą rašytojų ir juos charakterizavo, pvz. Nelę Mazalaitę, Marių Katiliškį, Vincą Ramoną.

Baigdamas kalbą, kalbėjo, kad reikia skelbti Valančiaus metus.

Kitais metais sueina 100 metų (nukelta į 7 psl.)

LITUANISTIKOS INSTITUTO TARYBOS POSĖDIS

Lituanistikos instituto tarybos, kurią sudaro penki prezidiumo nariai ir visų septynių skyrių vedėjai, metinis posėdis kviečiamas birželio 8-9 Philadelphiaj. Bus planuojamas instituto mokslinis suvažiavimas 1975 metais, renkami nauji nariai, svarstomi instituto leidinių reikalai. Šiuo metu dr. V. Maciūnas rengia IV-ąjį Lituanistikos Darbų tomą ir dr. R. Šilbajoris — 1973 metų Suvažiavimo Darbus. Iš Chicago laukiamas bibliografijos skyriaus vedėjas referuos parengimo eigą lietu-

Laisvės liepsnos paminklo projektas. Paminklas bus pastatytas Marquette Parke, Chicagoje, Ill. Paminklo projekto autorius skulpt. R. Mozoliauskas.

Į LAISVĘ ŽURNALO NAUJAS NUMERIS

"Į Laisvę" žurnalo naujas numeris jau paruoštas ir surinktas. Prenumeratoriai šį žurnalo numerį gaus birželio mėnesį. Šiais metais "Į Laisvę" žurnalą redaguoja Anatolijus Kairys, Leonardas Valiukas ir Vytautas Volertas. Šį žurnalo numerį redagavo L. Valiukas; antrąjį numerį redaguo-

guoja A. Kairys, o trečiąjį — V. Volertas.

"Į Laisvę" žurnalo naujame numeryje rašo: dr. Antanas Macceina, Bernardas Brazdžionis, Juozas Kojelis, Juozas Gaila, dr. Antanas Razma, Anatolijus Kairys, Birutė Pukelevičiūtė, Edmundas Arbas ir kit. Duodamas pasikalbėjimas su Vliko pirminku dr. K. J. Valiūnu. Daug vietos tame numeryje skiriame LFB Los Angeles sambūrio suruoštam politinių studijų savaitgaliui. Čia pareiškia savo mintis gyvybiniais lietuvių ir Lietuvos klausimais senesniosios, vidurinės ir jaunosios kartos atstovai: dr. P. Pamataitis, dr. V. Juodeika, prof. J. Kuprionis, A. Raulinaitis, dr. J. Žmuidzinas, dr. V. Palubinskas, A. Arbas, E. Bradūnaitė, L. Kojelis, J. Pažeraitė ir kit. Įdomi ir aktuali šio numerio apžvalga, liečianti gyvybinius lietuvių ir Lietuvos reikalus.

Žurnalo administratoriumi yra yra Aleksas Kulnys, 7034 Hartcrest Drive, Rancho Palos Verdes, Calif. 90274.

Atsiųsta paminėti

BALTIC LITERATURE AND LINGUISTICS. Redaktoriai: Arvids Ziedonis, Jr., Jaan Puhvel, Rimvydas Šilbajoris, Mardi Valgema. Išleido Association for the Advancement of Baltic Studies, Inc., The Ohio State University, Columbus, Ohio, 1973. Viršelis — I. Rumpeters. 254 psl. su atskirai numeruota įžanga. Kaina 3.95 dol. minkštais viršeliais ir 8.50 dol. kietais viršeliais.

Tai leidinys anglų kalba. Jo turinį sudaro straipsniai iš trečiosios baltų studijų konferencijos, vykusios Toronto universitete 1972 gegužės 11-14. Anksčiau iš tos pačios konferencijos buvo išleisti straipsniai socialinėmis temomis — Problems of Mininations: Baltic Perspectives. Ši, naujaji, leidinį sudaro trys skyriai: Baltų literatūra, Baltų tautosaka ir Baltų kalbotyra. Dvidešimt šešių straipsnių autorių tarpe yra ir šie lietuviai: Antanas Klimas, Algirdas Landsbergis, Janina K. Rėklaitis, Rimvydas Šilbajoris, Rimvydas Šliažas, Bronius Vaskelis; be to, ir lietuviškoj raštijoj pasireiškę kitataučiai — Aleksis Rannit ir William R. Schmalstieg.

LITUANUS. The Lithuanian Quarterly. 1973. Volume 19, No. 4. Numerio redaktorius J. A. Račkauskas. Kiti redaktoriai: Antanas Klimas, Tomas Remeikis, Bronius Vaskelis. Žurnalą leidžia Litanus Foundation, Inc. Šis numeris iliustruotas. 80 psl. Kaina 2 dol.

Žurnalo paskirtis — informuoti angliškai skaitančiuosius apie Baltijos kraštus, ypač apie Lietuvą, nagrinėjant jų kraštų mokslinius ir meninius klausimus. Į šio numerio turinį įeina šie dalykai: istorija, muzika, geografija, dabarties įvykiai ir knygų recenzijos. Straipsnių bei apžvalgų autoriai: Wj***, n L. Winter, J. A. Račkauskas, Leonard J. Šimutis, Augustine Idzelis, Juozas Jakštas, Rolfs Ekmanis.

Žurnalo metinė prenumerata 8 dol. Adresas: Litanus, P. O. Box 9318, Chicago, Ill. 60690, USA.

FILATELISTŲ DRAUGIJOS "LIETUVA" ŽURNALAS. Leidžiamas keturis kartus per metus. 1973. Nr. 4 (158). Redaktoriaus Liudas Kairys. Redakcinė kolegija: Antanas Bernotas, Jonas Dainauskas, Liudas Kairys, Juozas Kreivėnas, Bronius Kviklys. Šis numeris iliustruotas. Viršelyje — skulptoriaus P. Rimšos kūrinyje: pirmosios lietuviškos knygos 400 metų sukakčiai paminėti medalis, išleistas 1947 metais. 24 psl. Kaina 1.50 dol.

Žurnalas, kaip sakoma jo metrikaj, apima filateliją, numizmatiką, istorinę lituanistiką ir kitas artimas sritis. Šio numerio straipsniai: Vilniaus minėjimams praėjus, Lietuvos bažnytinės provincijos įsteigimas, J. Kreivėnas — Grunvaldas, Jonas Dainauskas — Lietuvos sostinės 650 metų sukahtis, Gr. Sirutienė — Vilniaus krašto lietuviškoji mokykla tarp dviejų pasaulinių karų. Apžvalgos bei kronikos autoriai — Ant. Bernotas ir L. Kairys. Paskutiniuose puslapiuose apžvelgiama lietuvių filatelinų draugijų veikla.

Žurnalas, bendru žvilgsniu, įdomus. Yra jame ir kontroversinių minčių, per aštrių žodžių ir nepagrįstų teigimų. Yra ir aiškiai prasiškančių rašybos bei korektūros klaidų.

Metinė žurnalo prenumerata — 5 dol. Administratoriaus adresas: Kazys Rožanskas, 6941 S. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636.

Dr. Jokūbas Stukas, President

SCHUYLER SAVINGS

AND

Loan Association of Kearny, New Jersey

24 Davis Ave., Kearny, N. J. 07032
Phone: 991-0001; 991-7260

Savings Certificate 2 years Minimum \$10,000 6½%	Regular Savings Accounts 5¼%
--	------------------------------

MOKA

Nuo įdėjimo dienos, kas ketvirtis metų priskaitomi nuošimčiai. Taupymo indėliai apdrausti ligi \$20,000.00

The FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORP., WASHINGTON, D.C.

DARBO VALANDOS: Pirmadienis-ketvirtadienis nuo 9 v. ryto ligi 3 v. p.p. Penktadienis — 9 val. ryto ligi 7 val. vak. Šeštadienis — 9 val. ryto iki 12 val. pietų

TURTAS (ASSETS) 8,000,000.00

Draugija lietuvių įkurta ir veikia nuo 1924 metų. Jos vadovybė ir dabar lietuvių rankose. Su tarnautojais galima susikalbėti ir kitomis kalbomis

D i r e k t o r i a i: Joseph M. Belza, Edmund Bennett, John A. Condon, George Katilus, Jr., Frank Gelenitis, Esq., Stephen A. Mickewich, M.D., John D. Nakrosis, A.I.A., Walter Plikaitis, John J. Salvest, Esq.

SAVI, PAS SAVUOSIUS

Paminėtas J. Aistis

NEW HAVEN, CONN.

Nedidutė ta New Haven, Conn., lietuvių kolonija, bet ten veikia LMKF moterų klubas, įsikūręs 1963, ir jo narių skaičius siekia vos 14. O tos 14 darbščių ir sumanių bitučių pasiryžta du kart į metus savo apylinkės lietuvių gyvenimą parturtinti aukšto lygio kultūriniais parengimais. Dabartinė klubo pirmininkė S. Valiukienė savo kalboje yra prasižėmusi: Lietuvių rašytojai, kompozitoriai, menininkai yra sudėję didelius turtus į kultūros kraitinę skrynį, ir New Haven moterų klubas kiekvienais metais pagarbiai išima iš šios skrynios po kelias brangenybes parodyti lietuvių visuomenei.

New Haven moterų klubas gegužės 11 iš tautinės kultūros kraičio skrynios parinko poeto J. Aisčio kūrybą. Šiltais žodeliais pasveikinusi pobūvio dalyvius bei pristaciusi apylinkės veikėjus ir organizacijų vadovus, pirm. S. Valiukienė nuteikė visus pasiklausyti turiningos rašytojo S. Santvaro paskaitos apie poetą J. Aistį. Ir pasiliejo dailių žodžių ir minčių srovę apie mūsų didįjį lyriką. Prelegentas iškėlė dažnam mažai žinomų epizodų iš J. Aisčio kūrybingo gyvenimo; buvo tai įdomus — subtilus, intymus kūrėjas. Kasdieniniame gyvenime netrūko jam ir sveiko humoro. Aktorius H. Kačinskas apie 15 min. deklamavo J. Aisčio lyrinę poeziją. Visoje J. Aisčio kūryboje atsispindi liūdesys, ilgesys, švelnumas. Vėliau teko patirti, kad šis J. Aisčio minėjimas visų buvo įvertintas. Kiekvienas dalyvis pasijuto dvasiškai praturtėjęs, daugiau susipažinęs su šiuo mūsų iškiliuoju rašytoju.

Po trumpos pertraukos sekė kamerinės muzikos keturių jaunuolių, baigiančių Yale universitete muzikos mokyklą, styginis ansamblis. Šie jaunuoliai yra plačiai pasireiškę amerikiečių parengimuose įvairiuose miestuose. Jų pasirinkta programa buvo labai kultūringai atlikta ir tiko prie minėjimo rimties.

Detente dovanos iš Kremliaus

(atkelta iš 3 psl.)

faktai, bet ir dokumentai klostojami. Tokius mitingus tada demaskavo ir Žydai karo veteranai. Jų sąjungos Illinois skyrė komandierius dr. Samuel Perlman rašė rabinui S. Burr Yampol, kuris rengė Chicagoje mitingą 1963 spalio 20 protestui prieš "karo nusikaltėlius", minimus Allen. Dr. Samuel Perlman įspėjo rabiną Yampol, kad tokia demonstracija gali kelti antisemitizmo bangą; kad, jo organizacijos žiniomis, eilė Yampol kaltinamų asmenų (suminėjo vysk. Brizgi) yra garbingi bendruomenės nariai; kad Yampol grupės daugelis narių priklauso prie tų, kurie vyriausybės sąrašuose laikomi kairiaisiais ekstremistais; kad Žydai, karo veteranai, tokiam mitingui nepritaria ir apgailestauja jo klaidinančią veiklą. Pagaliau komandierius priminė, kad žydai karo veteranai organizuoja protestus prieš žydų persekiojamą Sovietų Rusijoje ir, jo žiniomis, daugelis arbino Yampol grupės narių nėra šiai protesto akcijai prieš Sovietus palankūs...

Tai buvo prieš 11 metų. Dabar akcija atnaujinta tais pat sumetimais ir panašių iniciatorių. Tik kreipimasis "via Izraelio dokumentacijos centras" ir detente politikos atmosfera paragina Imigracijos tarnybą imtis iniciatyvos investigacijai... Sovietų naudai, nors ir ne tokiu tempu, kaip norėtų Holtsman.

-o-

Sovietai nesitenkina neapykanta prieš vyresnę ateiviją, kuri atsirado čia po antro pasaulinio karo ir savo veikla demaskavo sovietinius persekiojimus pačioje Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose.

Į pabaigą visi buvo vaišinami klubo ponių paruoštais valgiais ir kavute.

Per 11 savo veiklos metų New Haven LMKF klubas yra suruošęs eilę vertingų minėjimų, koncertų, paskaitų, parodų. Paskaitas yra skaitę įvairūs lietuviai intelektualai. Klubas 1964 įspūdingai paminėjo K. Doneičio gimimo 250 metų sukaktį, dalyvaujant paskaitininkui A. Rannitui, aktoriui A. Valiukui, A. Dauguvietei, pianistei J. Rajskaitei. Tais pat metais klubas paminėjo Lietuvos Karaliaus Mindaugo 700 metų karūnacijos sukaktį su turininga S. Jakšto paskaita. Kitais metais buvo gražus koncertas, dalyvaujant solistei Salomėjai Valiukienei, aktoriui V. Valiukui. Meno paroda buvo užpildyta L. Židonytės darbais. Daugelio atmintyje užsiliko B. Pikelvičiūtės filmo "Auksinė Žąsis" pastatymas, taipogi eilė minėjimų įvairių rašytojų sukaktių — Milašiaus, Radausko, Vaižganto, su muzikinėmis, dailiojo žodžio programomis, parodomis.

Praeitais metais New Haven klubas atšventė savo 10 metų veiklos sukaktį su vargonų ir dainos koncertu, L. Židonytės ir D. Ramanaukaitės dailės paroda ir įdomia akademija. Malonu, kad klubui dažnai talkina moksle atsižymėjusi studentė V. Vebraite. Savo gražia lietuvių kalba ji moka šiltai prabilti ir pobūvių dalyvius, atlikdama kultūrinį pobūvių pranešėjos pareigas.

Reikia pažymėti, kad New Haven klubas įvairiomis progomis reprezentuoja lietuvių kultūrą, tautodailę ir kitatautų tarp. Kalėdų metu amerikiečių bibliotekoje puošia šiaudinukais eglutę, paašškina lietuvių šventines tradicijas, pademonstruoja lietuvių margučius dažymo techniką. Praeitų metų rudenį, Jungtinių Tautų dieną, klubas suruošė tautodailės parodą; prie didžiulio klevo papuošė stalą gintaro dirbiniais, medžio drožiniais, audiniais, margučiais, Vilniaus verbomis. Išdalino lapelius apie Lietuvą. Ant to klevo ištisė Pabaltijo tautų žemėlapi, kur buvo išryškinta Lietuva. Paroda turėjo didelį pasisekimą. New Haven klubas šiuo metu į-

Neapykanta ir akcija nukrypo ir prieš jaunesnės generacijos žmones, šiame krašte išaugusius, čia mokslus baigusius ir dirbančius mokslo įstaigose. Tai prasimušė iš Maskvos Izvestijų 1974.IV.6 straipsnio "Mokslingumo skraiste prisidengus". Jame V. Steinberg, "Latvijos TSR Mokslų Akademijos narys korespondentas ir istorijos instituto direktorius", mokslo institucijai garbės nedarančiu tonu ir naivumu puola "Baltiškų studijų puoselėjimo draugiją". Esą šaltasis karas baigėsi, "lietuvių, latvių ir estų reakcinės buržuazinės nacionalistinės jėgos, siekdamos tų pat tikslų, veikė skryriam, tai dabar jie rado bendrą organizacinę formą... su centru JAV-bėse, pridengtą mokslo organizacijos skraiste".

Jei ankstesnės generacijos žmones vadino "karo nusikaltėliais, hitlerininkais," tai šios generacijos žmonėms reikėjo kito vardo. Ir jį tas "Mokslų akademijos narys" surado. — Tai Amerikos "imperialistų" samdiniai. Draugijos vadovybėje esą žmonės, "įrodžiusieji savo pasirengimą atlikti bet kokią savo šeiminkų-imperialistų užsąkymą".

Ypatingai nepatinka Izvestijom, kad draugijos leidiniuose Pabaltijo respublikos vadina "okupuotosiomis teritorijomis". Juk esą dabar, tik dabar tos respublikos esančios "nepriklausomos".

Ta visa Kremliaus akcija — akcija pro Izraelį, pro Holtsman, pro Izvestijas — rodo jautrumą bet kokiame gyvam balsui, o Kremlius siūlosi Vakaram dovanoti detente santykių proga — tylą, tyrų ir kapų tylą.

N.Y. liet. organizacijų atstovai, susirinkę aptarti Kultūros Židinio ateities reikalų bei sudaryti administracinį komitetą. Iš k. sėdi: A. Vakselis, V. Vebeliūnienė, dr. B. Radzivas, E. Mickeliūnienė, T. Paulius Baltakis, OFM, P. Ivašauskienė, A. Radzivanienė, A. Maceika, J. Vilpišauskas; stovi A. Koncė, A. Vytuvius, B. Bobelis, J. Klivečka, R. Alinskienė, J. Ivašauskas, A. Mažeika, E. Andrusienė, dr. M. Zukauskienė, A. Samušis, A. Šilbajoris, J. Gerdvilienė, V. Steponis, J. Vytuvienė, M. Klivečkienė, I. Alksninienė, A. Balsys, R. Česnavičienė, V. Alksninis, A. Mačiulis, A. Ošlapas, K. Norvila, V. Padvarietis, K. Bačauskas, K. Žoromskis, Vl. Jasinskas, P. Ažuolas. Foto L. Vytuvio

BALTIMORĖS ŽINIOS

Lietuvių festivalis įvyko gegužės 25-26 Hopkins Plaza, miesto centre. Gegužės 25, šeštadienį, 12 val. buvo iškilmingas festivalio atidarymas. Sugiedoti himnai, invokaciją sukalbėjo kun. A. Dranginis, sveikino žodį tarė miesto majoras Donald Schaefer. Grojo jaunimo orkestras Aidai, šoko tautinių šokių grupės. Sekmadienį nuo 2 iki 4 v. dainavo vyrų choras Daina. Buvo stalai su lietuviškais valgiais, rankdarbiais. Buvo iškelta ir Lietuvos vėliava. Visi

steigė Vasario 16 gimnazijai remti būrelį.

Iš suglaustai suminėty New Haven klubo darbų matome, kad šis klubas jau turi savo istoriją, yra tvirtai įkibęs į lietuvių kultūros puoselėjimo darbą, turi pastovius savo pobūvių lankytojus. Neabejotina, kad klubo parengimai teikia dvasinę atgaivą ir stiprina lietuvišką gajumą.

M. Ulėnienė

Suvažiavimas etninių mokslų klausimais

Birželio 6-8, ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį, Cleveland State University patalpose (Stilwell Hall, Clevelando mieste) įvyks trečiasis metinis suvažiavimas National Ethnic Studies Assembly vardu.

National Ethnic Studies Assembly yra nepolitinė organizacija, susidariusi iš 70 įvairių tautybių institucijų bei organizacijų, kurių tikslas yra visokiais būdais remti švietimą etniniais klausimais.

Organizacijos pirmininkas yra dr. Richard Kolm, Catholic University of America, Washington, D.C., profesorius. Lietuvių Bendruomenės švietimo tarybai jo atstovauja kun. K. Pugevi-

Jaunimas išleidžia lietuviškos muzikos plokštelę

Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos krašto valdyba jaučia, kad išeivijos jaunimui lietuvių kultūra nebėra gyvos dvasios reiškinys. Lietuvos kultūrą galima studijuoti, bet toji kultūra jaunimas savęs nebeatpažįsta. Tos trobelės, tas kaimas — tai tėvų gyvenimas, ne jų pačių. Tautiniai šokiai, margučių dažymas — tai tradicijos, o vien tradicijomis žmogus negali gyventi. Todėl ALJS krašto valdyba pasiryžo išleisti lietuviškos "folk music" plokštelę. Šiuo laiku ieško kūrinių, taip pat ir muzikų, kurie tą medžiagą įreikduotų.

Norinčius prie šio kultūrinio įvykio prisidėti savo talentais kviečiam kreiptis į ALJS krašto valdybos vicepirmininką kultūriniam reikalui Algį Norvilą, 19 Chestnut Street, Brooklyn, N. Y. 11208, tel. (212) 827-2629.

Plokštelės pristatymas numatytas šių metų Padėkos dienos savaitgalį Toronte, Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimo metu.

M. Dambriūnaitė

rengėjai yra verti kuo gražiausios padėkos.

Šv. Alfonso mokyklos mokslo metų užbaigimas bus birželio 9, sekmadienį, 3 v. popiet. Dabar mokykloje vyksta egzaminai ir pasiruošimas užbaigimo programai. Graduantai dalyvaus 8:30 v. mišiose, kurias aukos prel. L. Mendelis. Po mišių graduantai nusifotografuos su parapijos kunigais. Užbaigimo programoje, kuri bus mokykloje, dalyvaus visos klasės. Prelatas išdalins graduantam diplomus ir dovanas pažangiem mokiniams. Vaikai kviečia visus į šią mokyklos užbaigimo programą.

Marė Riggie Rikliskienė, pirmos kartos lietuvė, staiga mirė birželio 16 savo namuose. Ji ilgus metus su savo velioniu vyru turėjo restoraną. Užaugino keturis sūnus, iš jų du buvo įšventinti į kunigus. Kun. Juozas — jėzuitas, kun. Klomanas eina

Jonas Obelinis

— Lietuvių Bendruomenės tarybos II-oji sesija įvyks birželio 15-16 Sheraton-Oak Brook Motor Hotel, 1401 West 22 St., Oak Brook, Ill. Sesijos glo-bija — LB Vidurio Vakarų apygardos valdyba, vadovaujama Romo Kroso.

— LB Connecticut apygardos valdybos pirmininku išrinktas Gintas Žemaitaitis — 35 Esquire Road., Norwalk, Conn. 06851. Tel. 847-1779.

— Dr. Petras Karvelis, Vokietijoje gyvenęs lietuvių politikas ir visuomenininkas, sunkiai serga ir gydosi Baden-Badeno ligoninėje.

— JAV ir Kanados lietuvių mokytojų vasaros stovykla ir studijų savaitė rengiama rugpiučio 11-18 Dainavoje.

— Kęstutis Miklas, Batuno (Baltic Appeal To The United Nations) vykdomasis pirmininkas, bus pagrindiniu kalbėtoju Detroito birželio 16 birželio treminių minėjime, kurį ruošia Pabaltiečių komitetas.

PLANUODAMI ATOSTOGAS, NEPAMIRŠKITE PRANČISKONŲ VASARVIETĖS

KENNEBUNKPORT, MAINE

Vasarvietė — prie pat Atlanto, Labai gražus parkas, Maudymosi baseinas, Teniso aikštė.

Maistas geras, kambariai patogūs, Kainos prieinamos.

Lietuviška nuotaika, Kultūriniai renginiai: koncertai, literatūros vakarai, šokiai.

Vasarvietė yra garsioje Amerikos kurorte.

Svečių nuotaiką kelia lietuviškos šventovės ir meno kūriniai.

INFORMACIJAI ADRESAS:

Rev. Superior Franciscan Monastery Kennebunkport, Maine 04046 Tel. (207) 967-2011

— Motina Immaculata — Jūdita Dvaranauskaitė, viena iš Šv. Kazimiero seserų vienuolių steigėjų mirė gegužės 19 Chicago, motiniškame name.

— Arvydas Gričius, Santa Monica, Calif., Lojolos universiteto studentas, priimtas į aviacijos karininkų mokyklą. Arvydas šiais metais išrinktas LB Santa Monicos apylinkės valdybos pirmininku, o jo motina Birutė yra tos valdybos narė. Aleksas Gričius, Arvydo tėvas, yra vienas iš šios apylinkės organizatorių.

— Adelaidė buvo atidaryta Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos būstinė. Parapijos taryba šiam reikalui Katalikų Centro patalpose paskyrė du kambarius.

Arimantas Arbas, Eugene, Oreg., priimtas doktorizuotis valstybiniame Oregono universitete. Šiuo metu yra gavęs stipendiją tęsti Californijos universitete pradėtus tyrimus jūrų gyvūnų neurologijos srityje. Arimantas yra sūnus architekto Edmundo ir rašytojos Alės Rūtos-Arby, gyvenančių Santa Monica, Calif.

Vokietijos LB valdyba sudarė savo atstovybę prie Nordrhein-Westfalijos vyriausybės. Atstovybės vadovu paskirtas Vokietijos LB Bonnos Koelno apylinkės pirm. M. Kiuzauskas, nariais — Nordrhein-Westfalijos lietuvių katalikų kapelionas kun. dr. K. Gulbinas, OFM Cap., ir Vokietijos LB Bocholto apylinkės pirm. J. Gulbinas.

— Ateitininkų vasaros stovykla Kanadoje bus liepos 13-21. Kviečiamas visas Montrealio jaunimas nuo 7 iki 17 m., o taip pat svečiai iš kitų lietuvių kolonijų. Ši stovykla skiriasi tuo, kad jai vadovaus studentai, kurie kas metai vadovauja Dainavos stovyklai prie Detroito ir Neringoje — Vermonte.

— Lietuvių Fondo valdyba yra numachiui lapkričio 23 Chicago, Jaunimo Centro patalpose, surengti didžiulį banketą.

— Pavergtųjų Tautų komitetas Australijoje specialią savaitę surengs liepos 13-21. Šeštadieniais numatomi tautinių šokių grupių pasirodymai didžiuliuose prekybos centruose. Savaitės metu veiks tautodailės paroda, bus specialios pamaldos, tradicinė eiseną miesto gatvėmis.

— Prof. dr. Antano Maceinos knyga "Krikščionis pasaulyje", laimėjusi Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos (mecenato kun. dr. J. Prunskio) 1000 dol. premiją, netrukus susilauks antros laidos, kurią tvarko prel. dr. V. Balčiūnas ir Lietuvių Enciklopedijos leidėjas J. Kapočius.

— Lietuvių Fondo taryba, lietuvių istorikam rekomenduojant, prof. Zenono Ivinskio pradėtos rašyti ir LF finansuojamos Lietuvos istorijos naują tomą parašyti patvirtino buvusį Vilniaus, Varšuvos ir Jeruzalės universitetų prof. Dovydą Fajnhauzą, šiuo metu esantį Chicagoje. Šis Lietuvos istorijos tomas apimtų laikotarpį nuo pirmojo Lietuvos-Lenkijos padalijimo iki Didžiojo karo.

— Adelaidės lietuvių sporto klubas Vytis, ruošiant lietuvių XXV-tąją sporto šventę, skelbia ženkluko projektą.

— Jadvyga Matulaitienė ir Galina Gobienė praves tautinių šokių kursus mokytojų ir jaunimo studijų savaitę rugpiučio 11-18 Dainavoje.

— Nauji Darbininko skaitytojai: V. Šernas, Somerville, N.J. Užsakę kitiems: K. Bačauskas, Woodhaven, N. Y. — Soeur Anna, France, E. Dietrich, Elizabeth, N. J. — Br. Grudinskienė, Bergenfield, N. J. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkoti užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 8 dol. Atnaujinant visiem 10 dol. metams.

AUKOS SPORTO ŽAIDYNĖM

XXIV sporto žaidynės, įvykusios balandžio 27-28, praėjo labai sėkmingai. Kaip ir kiekvienas svarbus uždavinys, tai buvo įvykdyta didelio pasiryžimo, darbo ir piniginių paramos dėka. Žaidynių leidiniui, laimėtojų dovanom, salių nuomai, teisėjų samdymui ir kitom išlaidom padengti piniginę paramą suteikė šie aukotojai:

100 dol.: dr. J. Kazickas; 75 dol.: V. Saldaitis; 70 dol.: N.Y. Ateitininkai; 55 dol.: Vyta. Beleckas; po 50 dol.: tėvai pranciškonai, L. Bendruomenės Y. apygarda, Arturas Andrusis; po 30 dol.: ALTOS skyrius New Yorke, Meiliūnai, M. ir S. Prapuoleniai; po 25 dol.: K. Brazauskas, Inžinierių ir Architektų N. Y. skyrius, St. Mažilis, Vaižganto Kultūros Klubas, dr. K. Valiūnas; po 20 dol.: L. Bileris, S. Birutis, D. L. K. Birutės Dr. N. Y. skyrius, K. ir P. Čiurliai, I. Gasiliūnas, V. Gerulaitis, J. Kepenis, Liet. Moterų Fed. N. Y. klubas, Br. Markeliūnas, St. Meilus, Liet. karių sąj. Ramovė, S. Remeza, Šaulių S. Kudirkos kuopa, I. Skeivys, M.D., A. Vakselis, Vyr. sk. židinys Vilija; 17 dol.: V. ir L. Galiniai; po 15 dol.: J. Andriušis, V. Bernier, Kunigėlis, A. ir D. Šilbajoriai, J. Valaitis; po 14 dol.: G. Gra-

jauskas, Ketvirt. Bingo grupė; 12 dol.: J. Birutis; po 10 dol.: Vl. Adomavičius, A. Bagdžiūnas, dr. J. Bilėnas, V. Birutis, R. Didžbalis, Estates Wine Cellar (Kiaunės), T. Jasaitis, V. Kalytis, J. Matulaitienė, A. Mičiulis, kun. J. Pakalniškis, kun. A. Račkauskas, A. Ratas, A. Reventas, T. Savickas, M.D., A. Škėrys (Litas), I. Snieskie-nė, J. ir G. Valaičiai, I. ir J. Vilgaliai, J. Zabelskis; 7.50 dol.: Skautų Tėvų Komitetas; po 7 dol.: J. ir V. Galiniai, E. Staknys, M. ir D. Šulaičiai; po 5 dol.: G. Alinskas, V. Alksninis, H. Andruska, L. ir Č. Ašbergai, K. Bačkauskas, A. Bioševas, A. Birutis, Bitėnas, Ch. S. Bobelis, A. Brazinskas, E. ir M. Cibai, K. Didžbalis, Z. Jurys, P. Katen, A. ir K. Krulikiai, J. Lapurka, R. Margadonna, H. Miklas, Adria Nemickas, Norvila, A. Pesytė, A. Petrikienė, kun. V. Pikturka, kun. J. Pragulbickas, V. Savukynas, A. Steponis, V. Steponis, I. Šimkus, J. Švedas, J. Vencukas, S. ir S. Vaškiai, Vladas ir Irena, V. Žukas.

Tegu atleidžia aukotojai, kurių pavardės ne visai teisingai parašytos. Kai kurie, po 5 dol. aukoję ir pasirašę ant aukų lapo, liks neišvardinti, nes jų parašo nebuvo įmanoma perskaityti. Padėka visiem aukotojam — vardintiem ir nevartintiem; taip pat ir tiem, kurie aukojo ir po mažiau, negu 5 dol. Kiekviena auka buvo mielai priimta ir kiekvienam aukotojui Žaidynių rengimo komitetui reiškia gilią ir nuoširdžią padėką.

Skelbkitės Darbininke! Skambinkite 827-1351.

IŠ NEW JERSEY LIET. MOTERŲ KLUBO VEIKLOS

N. J. Lietuvių Moterų Klubas, įsisteigęs 1972 lapkričio mėnesį, sėkmingai baigia antruosius metus. Šiuo metu turime 31 narę.

Turėjome ne vieną visuotinį susirinkimą, kuriuos pajavairino įdomūs kalbėtojai.

Kovo mėnesį (1973) — profesorius J. Brazaitis pasidalino mintimis apie "Women's liberation". Gana objektyviai pristatė šią opią problemą su įvairiomis citatomis bei statistiniais duomenimis. Po to buvo diskusijos, prelegentui metus klausimą: "ar jūs jaučiate, kad esate diskriminuojamos praktiškai gyvenime dėl to, kad esate moterys?" Diskusijos buvo gyvos ir įdomios.

Rugsėjo 23 įvyko mūsų narių su šeimomis gegužinė Rygelių sodyboj. Oras pasitakė puikus, gamta graži, taigi, buvo gera proga arčiau susipažinti ir pabendrauti mūsų gražiai augančiai šeimai.

Lapkričio 18 susitikome Jonės Staškuvienės rezidencijoje. Čia programai pajavairinti matėme filmus iš Pietų Amerikos.

Sausio mėnesį (1974) mūsų visuotinis susirinkimas įvyko Al-donos Liobienės namuose. Čia buvo perrinkta valdyba antriam metam, įsteigtas būrelis šelpti Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje ir apsvaistinti kiti ateities planai. Po to klausėmės paskaitos apie

Anna Kauneskis, iš So. Bostono, 86 metų, gimnastikuojasi YMCA namuose Bostone. Nuotrauką įsidėjo Sunday Herald Magazine Boston gegužės 5.

Niekada nevelu

Bostono Sunday Herald Magazine gegužės 5 įsidėjo nuotrauką, kurią čia perspausdiname, ir aprašymą, kaip gimnastikuojasi Anna Kauneskis.

Ji yra jau 86 metų. Kiekvieną dieną valandą gimnastikuojasi YMCA gimnastikos salėje

"Phenyl ketonuria", kurią dr. I. Giedrikienė taip gambiai sugebėjo perduoti, kad ir negydytojos būdamos puikiai supratome ir susipažinome su šia rimta mediciniška problema. Po paskaitos daktarė atsakinėjo į su šia problema susirūštus klausimus.

Kovo mėnesį visuotinį susirinkimą turėjome dr. I. Giedrikienės namuose. Dalyvavo 15 klubo narių. Apsvarstėme einamuosius reikalus bei ateities planus. Du artimiausi renginiai: gegužės 5 priešpiečiai vyresniesiems Newarko parapijos salėje ir madų paroda rudeniop. Po to pirmininkė O. Karašienė pakvietė dr. R. Šomkaitę paskaityti paskaitą tema "Ivairių komercinių purškalių ("sprays") veikimas ir pavojingumas žmogaus sveikatai". Kadangi daktarė dirba šioje srityje, tai paskaitą paruošė moksliškai ir pavyzdžiais pademonstravo kokią didelę žalą daro įvairūs preparatai, naudojami purškalių formoje (spray), kuomet tas pats dalykas tepalo ar skystoj formoj yra visai nežalingas. Paskaitos klausėmės su dideliu dėmesiu ir paskui turėjome progos paklausti ne vieną rūpimą klausimą.

Šį susirinkimą, kaip ir kitus, užbaigė kava ir pašnėkesiais. Sekretorė A.R.

APLANKYKITE SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą. Čia Jūs rasite

PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salionų komplektai, miegamųjų baldai, dinetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.)
New York City Tel.: TR 9-0400

Atdara kasdien iki 8 val. — antradi. ir šeštadi. iki 6 val.
(Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

OTIS CHESTNUT
Tractor — Owner Operator
Desires Steady Accounts
Call 212 585-9105

H. O. CONSTRUCTION INC.
285 BROAD ST. NEWARK, N.J.
REPAIR & REMOLDING WORK ON HOMES ALSO
ELECTRICAL & PLUMBING 24 HOUR EMERGENCY
SERVICE LIC. NUMBER 4646 OR 4667 CALL
201 483-7059

CEMENT WORK ALL TYPES
Free Estimates
(212) 441-6024

ROVIN REPAIR
ESTABLISHED AUTO REPAIR business. This business provides an excellent opportunity for an auto technician to have his own business with definite marketing & business advantages. The sale price covers snap-on equipment, inventory & a truck. The business includes supplier accounts, stationary business posters & a complete sales program. Call (518) 283-2958.

HOGAN'S HAVEN

ON DOG AND CRANESNEST LAKES, HOUSE-KEEPING COTTAGES BOAT MOTOR CANOES RENTALS CAMPING ELECTRIC & WATER HOOK-UPS DUMPING STATION FLUSH TOILETS FISHING LICENSE, GASOLINE & OIL APPROXIMATELY 25 MILES FROM THOUSAND ISLANDS BRIDGE TEL. 613 387-3432 R.R. No. 3, SEELEY'S BAY, ONTARIO CANADA, K0H2N0

THE PERFECT GIFT FOR GRADUATION — THE BIBLE — PRICES FROM \$12.00 TO \$300. ALL SIZES — TESTAMENTS — COLORS
MERKS RELIGIOUS ARTICLES,
Mon.-Sat. 10-6 220 Montagne Pl.
So. Orange, N. J. (201) 763-6044

A-1 BAR & PUB SUFFOLK
PLENTY PARKING, PARTNERS DISAGREE 10,000 NEEDED. Principals only, Charlie 516-732-8633

DELIVERIES
Done at Reasonable Rates
Any Boro, or Out-of-Town
Always Available
Call 212-568-3244

GREANEY'S MOVING
650 Amsterdam Ave.
N. Y. C. bet. 91 St. and 92nd St.
D.O.T. No. 456 ESTABLISHED 40 YEARS
CALL 212 TR 4-9827

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
TEL.: 827-1351

SERVICE

EXP. OPERATORS ON SINGER & MEROV MACHINES SECTION OR PIECE WORK ON SPORTSWEAR DRESSES
SPECTRYS LTD. CO., 555 OAK STREET
COPIAGUE, N.Y. CALL 516 842-2597

DORFIN'S ROOFING COMPANY
FLAT OR SHINGLED
REPAIRS OR NEW
CONTACT AL OR JOHN AT
QUEENS LOCATION
CALL 212 366-7695

CHARTER FISHING
42 FT. CASTAWAY
DIESELS — TACKLE SUPPLIED
LOC. HIGHLANDS, N.J.
CAPT. LENGEL 671-6355

FANOS PAINTING CORP.
PAINTING INSIDE & OUTSIDE CONTRACTING
WORK REPAIR & NEW
ALL WORK GUARANTEED
CALL 212 — 654-2015

VILLAGE BARN
MENS & WOMENS OUTERWEAR NO ORDER TOO
SMALL OPEN 9 AM TO 5 PM EXCEPT SUNDAY &
MONDAY 1850 FRONT ST. EAST MEADOW
CALL 516 292-0714

EMERALD MOVERS
All Boroughs, Low Rates,
Overseas, Shipping
Call 212 796-3200

GERALD WHITE
1530 TOWNSEND AVE. BRONX
AIR CONDITIONING & COMMERCIAL
REFRIGERATION SERVICE & REPAIRS
CALL 868-3330

MOVING — BROOKLYN
ONE ROOM TO HOUSEFUL VAN & TWO MEN —
\$15 HOUR TRUCK & THREE MEN \$26 HOUR
BROOKLYN MOVERS
778 6130 8 AM TO 7 PM — 7 DAYS

JULIO DORCELY CONTRACTOR
SIDING, ROOFS, MASON CARPENTER, ADDITIONS,
REPAIRS, ALTERATIONS
103 MALTA STREET, BROOKLYN, N.Y.
CALL: 257-6150 OR 257-4587

EMMANUEL PAINTING & PAPER HANGING
EXTERIOR OR INTERIOR DECORATING
CALL FOR FREE ESTIMATES
212 352-8116

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštadi. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmadi. 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379. Tel. (212) TW 4-1288.

BOSTON, MASS. — WLYN 1360 ir FM 101.7 sekmd. 1-1:30. S. Minikus, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268-0489.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, MASS. — WHIL 1430 ir FM 107.9, sekmd. 11-12 val. P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402. Tel. JU 6-7209.

Import Service Centre Ltd.

Complete Repairs On All
SPORTS • IMPORTS • MINI-CARS

Competition Specialists
VOLVO Specialists

1601 BUSSING AVE.
(off 23rd St.)
Bronx, N.Y. 10466

881-8025

IF BUSY - 882-9354

N.Y. State Licensed
Inspection Station

NURSING HOMES

EDGEcombe Nursing Home 40 Sunset Ave., Lenox Mass. 01240 is Located in the "Heart Of The Berkshires," family owned and operated, now accepting applications for male and female patients. Brochure immediately mailed upon request.

PROFESSIONAL PAINTERS & DECORATORS

FOR OVER 35 YEARS — CUSTOM PAINTING
PAPER HANGING, VERY REASONABLE PRICES.
WE HAVE REFERENCES. FOR FREE ESTIMATE
CALL 212 357-8583

RHODE ISLAND'S PLEASANT VIEW HOUSE MOTOR INN

• Directly on Ocean • Cool Breezes • Sauna Bath • Cocktail Lounge • Modified American Plan • Open May thru Oct. • Write or Call for Brochure • Private Beach • Heated Outdoor Pool • Game Room • Elegant Rooms • Special Package for Golfers, Fishermen or Whatever. • Color TV in all rooms.

65 Atlantic Avenue
Misquamicut, Rhode Island, 02891
(Watch Hill End of Misquamicut)
Tel. 401-348-8107

PHOTOGRAPHY SERVICE & PROFESSIONAL
FINISH TO ALL YOUR PHOTOGRAPHIC NEEDS
IN YOUR HOMES, SCHOOLS & OFFICES
JIMI KEYS
212 749-0357 — PL 7-3995

"LIETUVA, TU MANO ŠIAURĖS PASVAISTE!"

APLANKYKIME LIETUVĄ

gražios vasaros metu

KELIONĖS VYKSTA:

LIEPOS 11-31
21 dieną

Lietuva — 6
Ryga — 7
Maskva — 1
Roma — 5

RUGSĖJO 4-20
17 dieną

Lietuva — 5
Ryga — 7
Paryžius — 3

LITAS TRAVEL SERVICE
Vad. Nomeda Aleksandravičienė

87-18 Lefferts Blvd.
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. (212) 846-1650

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ I LIETUVĄ SPECIALŲS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAI

Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės gali įsigyti, ką tik nori, už dalelę reguliarios kainos.

Tai yra panašu, lyg kad eitimėte į krautuvę su 100 dolerių ir gautumėte prekių už 200 dol., 300 dol. ar net už daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai taip pat gali būti iškeisti į reguliarius rublių, naudojantis aukščiausiais tarifais.

Pilnai garantuota, greičiausias pristatymas

Pažymėjimai pristatomi jūsų giminėms maždaug per 3 savaites. Vieno specialaus rublio vertė 2.55 dol. Ši vertė yra galutinė. Jokių kitų primokėjimų.

Prašykite mūsų nemokamo iliustruoto katalogo
Užsakykite dabar
UŽSAKYKITE TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd St.
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530
LABAI SVARBŲS AUTOMOBILIAI

Greičiausias pristatymas
ZHIGULI VAZ 2101 \$3494.00
Naujausias, patobulintas eksporto modelis
ZHIGULI VAZ 2103 \$4007.00
ZHIGULI VAZ 2102 Station Wagon \$3853.00
Eksporto modelis
MOSKVITCH 412 IE \$3544.00
MOSKVITCH 408 IE \$3259.00
MOSKVITCH 426 IE STATION WAGON \$3698.00
MOSKVITCH 427 IE Station wagon \$3968.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$2234.00
ZAFOROZHETS ZAZ 968 E NEW \$2389.00

Prašykite mūsų specialaus biuletenio su automobilių paveikslais

Apartamentai
Naudoti drabužiai
Prašykite mūsų specialaus biuletenio

Šioje prekyboje mes turime 25 metų patirtį ir daug tūkstančių patenkintų klientų!

RELIGINĖS MUZIKOS KONCERTAS MASPETHE

Gegužės 19 Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspethe įvyko parapijos choro rengtas religinės muzikos koncertas. Kadangi jis vyko gegužės mėnesį, tai buvo dedikuotas Mergelės Marijos garbei.

Prel. Jonas Balkūnas savo trumpam atidarymo žody paminėjo lietuvių pomėgį dainuoti ir ypač giedoti Marijos garbei. Tuoj choras be vargonų palydos jautriai pagiedoją Sveika Marija — J. Gaubo, o po to Jono Žuko valdomi vargonai sugriaudė. Jis atliko Marche Religieuse, op. 15, nr. 2 — Al. Guilmant.

Vėl choras pagiedoją Veni Jesu — J. Cherubini, The Lord is my Shepherd — T. Koschat ir At Thy Feet — J. S. Bach. Dvi paskutinės buvo atliktos anglų kalba. Solistė Grace Keddy, kuri dar gražiai valdo savo balsą, nors, gaila, jau jaučiasi

amžiaus žymės, padainavo: Come unto Him — J.P. Dunn, Ave Maria iš operos “Cavalleria Rusticana” — P. Mascagni ir Christ the Victor — C. Rossini.

Toliau grojo J. Žukas — Benedictus op. 59 — Max Reger, ir choras gana įspūdingai pagiedoją Žuvusiems kariam — A. Vaičiūno ir Maldą už tėvynę — J. Dambrausko.

Šias dvi giesmes girdėjom prieš 4 metus to pačio choro koncerte, bet šį kartą skambėjo daug įspūdingiau. Vėl J. Žukas atliko Andante cantabile iš IV simfonijos op. 13 — Ch. M. Widor.

Toliau choras baigė savo pasirodymą su O Sanctissima — siciliška ir The Lord's Prayer — A. H. Malotte.

Koncerto pabaigai vargonų maestro Jonas Žukas pagrojo — “Dabar dėkokime už viską mūsų Dievui” — S. Karg — Elert. Visa koncertinė dalis užtruko valandą.

Parapijos klebonas kun. Pr. Bulovas, įvertindamas koncerto dalyvių ir choro pastangas, pasiūlydė gražiu koncertu. Savo mintimis iškelė tą didelę reikšmę, kurią parapijų chorai vaidina mūsų lietuvių religiniame gyvenime. Pats klebonas atliko palaiminimą Švč. Sakramentu ir pačio pabaigoj Vytautas Kerbe-

lis pagrojo vargonais trumpą, bet triukšmingą, savo sukomponuotą maršą nr. 5.

Malonu pažymėti, kad šiame koncerte dalyvavo ir parapijos vikaras kun. Jonas Pakalniškis, gražiai palydėdamas vargonais choro giedojimą. Choro vadovas ir dirigentas muz. Vytautas Kerbelis atliko nelengvą uždavinį su prideramu rimtumu. Pati programa buvo irgi sudėstyta gana skoningai, be priekaištų.

Parapijos choras šiuo metu gerokai padidėjęs, atrodo, balsais daugiau balansuotas. Matosi įdėtos pastangos, besiruošiant koncertui. Tad linkėtina chorui, kad netrukus pradėtų ruošti naują programą, gal didesnio masto kūrinį panaudotų. Būtų labai puiku, jeigu kelių parapijų chorai bendrom jėgom pastatytų koki didesnį veikalą. S.

Vaižganto Kultūros Klubo popietėje pokalbis apie rašytojo Antano Vaičiulaičio kūrybą. Iš k. Paulius Jurkus, Pranas Naujokaitis, Antanas Vaičiulaitis, Kotryna Grigaitytė-Graudienė. Nuotr. L. Tamošaičio

BENDRUOMENĖS SVARSTYBOS

Lietuvių Bendruomenės vadovybės New Yorke, norėdamos pagyventi veiklą ir sužinoti konkrečių nuomonių iš savo narių, šalia metinių susirinkimų, suorganizavo taip pat ir svarstybas.

Gegužės 10 tai vyko Woodhaveno apylinkės metiniam susirinkime, o gegužės 18 — LB New Yorko apygardos metiniam suvažiavime. Abiem atvejais susiburta Kultūros Židinio palatpose.

Woodhaveno apylinkės metinis susirinkimas pradėtas svarstybom “Aš ir Lietuvių Bendruomenė”. Svarstybom vadovavo Antanas Razgaitis. Savo mintis glaustai išreiškė Birutė Lukoševičienė — ateitininkė, Irena Jankauskienė — skautė, Algis Šilbajoris — sportininkas, Vytautas Maciūnas — organizuoto jaunimo atstovas, A. Samušis — Maironio mokyklos mokytojas, R. Vebeliūnas — Lietuvos vyčių atstovas, Vyt. Jurgėla — Lietuvių Studentų Sąjungos atstovas.

Kalbėtojai ryškino LB svarbą lietuvių išeivijos gyvenime, ypač daug dėmesio kreipė į jaunimą. A. Razgaičiui susumavus svarstybų mintis, diskusijose gyvai reikėsi V. Radzivanas, R. Kezys, K. Pažemėnas, B. Radzivanienė, A. Vakselis, dr. B. Radzivanas, J. Vainius.

Po įvairių einamųjų reikalų svarstymo išrinkta nauja apylinkės valdyba, kuri vėliau pareigomis pasiskirstė taip: A. Balsys — pirm., C. Mikalauskas — vicepirm., B. Bobelis — sekr., V. Jasinskas — izd., R. Vebeliūnas — jaunimo reikalams, E. Mickeliūnė — kultūr. reikalams, V. Jurgėla — visuom. reikalams, S. Liaukutė — spaudos inf. reikalams, G. Ridikas — švietimo reikalams, V. Gintautas — ypatingiems reikalams. Džiugu, kad didesnę dalį naujos valdybos sudaro jaunimas.

LB apygardos metiniame suvažiavime po invokacijos, Lietuvos gen. konsulo A. Simučio žodžio ir Lietuvos himno pagerbti mirusieji nariai.

Priėmus pereitų metų suvažiavimo protokolą, išklausa Bushwick, Great Neck, Manhattan-Bronx, I apylinkės, Queens ir Woodhaven apylinkių pranešimų.

Labai įvairuoja apylinkių plotas, narių skaičius, o tuo pačiu ir visa veikla bei finansinis stovis.

LB apygardos pirm. A. Vakselis ir izd. V. Padvarietis savo pranešimus pateikė žodžiu ir raštu. Kontrolės komisijos vardu J. Pumputienė pranešė, kad knygos ir dokumentai rasti tvarkoj. Sveikinimus ir pageidavimus perdavė JAV LB krašto valdybos vicepirmininkas B. Raugas.

Apylinkių ir apygardos atstovų pranešimai susilaukė klausimų ir diskusijų. Neužmirštas ir senas klausimas iš praeities — Lapkričio žygio pinigų likutis.

Po pertraukos išklausa Vytauto Radzivano optimistiškas referatas apie LB ateitį. Jau

ATVYKSTA J. KREIVĖNAS I NEW KORKĄ

Šių metų pradžioje į Philadelphia atvyko Jonas Kreivėnas. Atvyko jis iš Lietuvos pas savo šeimą, pas žmoną ir dukrą. Jis 16 metų buvo ištremtas į Sibirą, matė visokias gyvenimo sąlygas, patyrė daug vargo.

Atvykus jį labai plačiai aprašė Philadelphia didieji laikraščiai, tą medžiagą panaudojo ir kita Amerikos spauda. Labai plačiai buvo paminėtas Darbininke ir kitoje lietuviškoje spaudoje.

Dabar jis atvyksta į New Yorką ir kalbės apie Sibirą, apie lietuvių gyvenimą Sovietų Sąjungos vergų stovyklose. Šią jo paskaitą rengia Simo Kudirkos šaulių kuopa birželio 9 d., 4 v. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Visi kviečiami atsilankyti. Kviečiami prisiminti didžiuosius mūsų tautos trėmimus, kviečiami drauge pagerbti Sibiro kankinius.

Ta pačia proga bus ir Simo Kudirkos šaulių kuopos metinė šventė. Čia bus naujų šaulių priesaika, bus įteikti du šaulių ordinarai, bus prisiminti ir didieji birželio trėmimai. Po šios trumpos šauliškos dalies — J. Kreivėno įdomi paskaita.

Jau jis kalbėjo bent keliose vietose. Visur žmonės labai domėjosi jo pergyvenimais. Tad laukiame ir dabar kuo gausiau atsilankant į šią šaulių šventę ir į paskaitą. Po paskaitos ir visų iškilmių mažojoje salėje bus kavutė ir vaisės.

Amerikoj mokslus baigęs jaunas veikėjas žadino visų lietuvių pasitikėjimą ateitimi ir bandė nušviesti gražią lietuvių tautos viziją.

Svarstybų tema: Lietuvių Bendruomenės veikla teorijoje ir praktikoje. Tikslas: panagrinėti LB veiklos galimybes New Yorko LB apygardoje. Prelegentai kalbėjo šia eile: Tėv. Kornelijus Bučmys, OFM, Kęstutis Miklas, Aloyzas Balsys ir dr. Bronius Nemickas.

Po svarstybų ir diskusijų parbrėžta LB visuotinumą, veikimas ir organizuotą ir neorganizuotą visuomenę. Taip pat nutarta kreiptis į JAV LB tarybos suvažiavimą su prašymu, kad dabartiniai LB įstatai būtų pataisyti. Esamieji įstatai daug kur labai neaiškūs ir duoda progos visokiausiems išvedžiojimams.

Suvažiavimą uždarius, pirm. A. Vakselis visus pakvietė pietų, kuriuos paruošė E. Mickeliūnienė.

A. VAIČIULAITIS NEW YORKE

(atkelta iš 4 psl.)

nuo Valančiaus mirties. Valančius buvo visos tautos veikėjas, pirmasis lietuviškos grožinės prozos kūrėjas, tautos švietėjas, jos blaivintojas ir vadas. Tai buvo centrinė 19 amžiaus figūra. Jo metus turėtų paskelbti tokia Lietuvių Bendruomenė, o Liet. Rašytojų Draugija turėtų organizuoti pačią didžiausią premiją, kad būtų koks nors veikalas apie jį parašytas. Kadaise Vytauto Didžiojo metais buvo parašyta B. Sruogos “Milžino paunksmėje”. Ir tai yra didelis laimėjimas. Ir šiuo atveju kon-

MOTIEJAUS BARKAUSKO IPĖDINIAM

1974 balandžio mėn. Kanadoje mirė Motiejus Barkauskas, žinomas dar kaip Mike Barkus, kuris testamentu dalį savo turto yra užrašęs Magdelenai Dugetienei, gyvenusiai Albany, N. Y., J. A. Nurilis, gyvenusiai Amsterdam, N. Y., ir Agnes Allen, gyvenusiai Jovella, Mass.

Ieškomosios, arba apie jas žinantieji, malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New Yorke: Consulate General of Lithuania, 41 West 82 Street, New York, N.Y. 10024.

KEARNY, N.J.

Lietuvių Katalikų B-nės salė gegužės 12 įvyko LB Kearny-Harrison apylinkės visuotinis susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba pasiskirstė pareigomis: dr. Jurgis Augustas — pirm., dr. Stasys Skripkus — sekr., inž. Jonas Kiaušas — izd., Jonas Vaickus — jaunimo reikalams. Naujoji valdyba turi daug gerų vilčių ir pasiryžimo suaktyvinti apylinkės veikimą. — P.P.

NAUJOS PLOKŠTELĖS

Gelbėk Mus! Philadelphia Lietuvos Choras Viltis. Stereo 6 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė, Lietuviškų dainų rinkinys, įdainuotas Vilniaus operos solistų — E. Kuodžio ir J. Girinto. Stereo 6 dol.

Tėviškos namai, Br. Budriūno kūrinių ir kantata. Įdainuota Los Angeles, Calif. Šv. Kazimiero parapijos choro. Stereo 6 dol.

Clevelando vyrų okteto Nr. 2 Stereo 6 dol.

Dieve priegloba mūs... Toronto Šv. Jono parapijos religinės mišių, kalėdinės ir Velykų giesmės kaina 6 dol.

Jūratė ir Kastytis, Banaičio opera iš 3 plokštelių. Kaina 16 dol.

Lietuva, Tėvynė mūsų, Toronto vyrų kvarteto įdainuota 3 Baltijos tautų himnai, lietuviškos dainos ir operų ištraukos. Stereo 6 dol.

Arijos ir dainos, Sol. B. Povilaitis 5 dol.

Norėdami įsigyti knygą, plokštelę prašom kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207. Persiuntimui pridedama 50 c.

kursas gal duotų gerą veikalą apie Valančių. Pati premija turi būti didelė.

Pokalbis apie svečio kūrybą

Svečio rašytojo kūrybai ir jo rašymo būdai charakterizuoti buvo pasirinkta pokalbio forma. Iš anksto buvo surašyti klausimai, pasiūsti pačiam rašytojui. Dabar prie stalo buvo pakviesta Pranas Naujokaitis, Kotryna Grigaitytė-Graudienė, prisidėjo ir Paulius Jurkus. Klausimai lieti jo kūrybos vystymąsi, ką jis parašė nepriklausomoje Lietuvoje, ką veikė Amerikoje, kaip organizuoja žodyną, kokių būdu rašo, kas skatina kūrybą, kas paskatino parašyti istorines apysakas, legendas, ar iš savo kritikos straipsnių nieko dabar nekeistų.

A. Vaičiulaitis turi labai daug sąmojo, visą laiką atsakinėjo žaisdamas sąmojais, prisiminė įvairias detales, pasisakė, kaip, kokių būdu parašė savo pasakojimus. Šis jo pasikalbėjimas užrašytas į garsinį juostą. Jis turės ir literatūrinės istorinės vertės, nes pavaizduoja, kaip organizuoja savo kūrybą.

Kalbėdamas apie savo kritiką, jis prisiminė Henriko Radausko poezijos vertinimą. Rašydamas poezijos apžvalgą, jis buvo suklydęs, nes neturėjo Radausko poezijos originalų, kur būtų datos. Dabar surasti jo užrašai su datomis. Ir tos datos rodo visai ką kitą. Datos rodo, kad jis Lietuvoje sukūrė pačius geriausius savo eilėraščius.

“Daili žmona”

Svečio rašytojo kūrybai interpretuoti buvo numatyti trys momentai: turėjo jis pats skaityti, turėjo skaityti Maironio mokyklos mokinė Danutė Norvilaitė ir turėjo skaityti dramos aktorius Henrikas Kačinskas. Danutė Norvilaitė dėl svarbių priežasčių negalėjo atvykti. Ir svečias rašytojas manėsi jau pakankamai žmones “linksminęs” ir kalbėjęs.

Sustota ties aktoriaus Henriko Kačinsko skaitymu. Jis paskaitė pasakojimą “Daili žmona”. Ypač buvo įdomu ir tuo atžvilgiu, kad Vaičiulaitis ką tik buvo sakęs, kaip jis tą pasakojimą parašė. Jam mintį davė vienoje Šatrijos draugijos ekskursijoje linksmas dūklas, Kazimieras Berulis, dainininkas, kuris padainavęs tokią dainelę — o aš bėgsiu šunies vietoj. Tie žodžiai ir inspiravo parašyti “Dailią žmoną.”

Cia pasakojama, kaip stambus ūkininkas vedė tokią dailią žmoną, ir ši atsisakė bet kokio namų darbo. Ūkininkas supykęs drožė su obels lazda, kad net lazda trūko. Taip dailioji žmona iš karto pasidarė darbšti.

Henrikas Kačinskas paskaitė

Darbininko spaudos kioske gausi nusipirkti lietuviškų knygų, plokštelių, atvirukų, įvairių lietuviškų papuošalų ir dovanų.

labai reljefingai ir sultingai. Besiklausydamas skaitymo, nejučia prisimeni Kristijoną Donelaitį.

Kažkoks tai panašumas yra tarp Donelaičio ir Vaičiulaičio. Abu suvalkiečiai, panašios tarmės, abu labai vaizdingi, tik Vaičiulaitis linkęs pajaukauti, linkęs staiga sukontrastuoti medžiagą ir užbaigti.

Ir aktoriaus skaitymas priminė Donelaitį. Ir Donelaitį jis taip pat perduoda, ryškindamas jo sultingą realizmą, vidinę šilumą.

Auditorija priėmė labai šiltai jo skaitymą.

Prie kavos staliukų

Šiuo skaitymu ir baigta visa programa. Baigta 6:05 v. Popietę uždarė Jonas Rūtenis, visiem padėkodamas už triušą, dalyvavimą, pranešdamas, kad tai paskutinė klubo popietė prieš vasaros atostogas, kviesdamas įsigyti knygų ir pasisvečiuoti.

MOTERŲ VIENYBĖ ATŽYMĖJO 40 METŲ SUKAKTĮ

Moterų Vienybė gegužės 18 surengė didelį pavasario balių Kultūros Židinyje ir tuo atžymėjo savo veiklos 40 metų sukaktį. Publikos baliuje dalyvavo per 300.

Sukakties iškilmės buvo suplanuota pradėti 7 val., bet publika vėlinosi, taip vėlinosi ir iškilmių pradžia.

Scenoje buvo Vytis, du dideli gėlių krepšiai, o žemai prie scenos stovėjo pultas, kur vyko visos kalbos. Pradėjo dabartinė Moterų Vienybės pirmininkė Elena Andriūšienė trumpu žodžiu. Himnus sugiedoją Liudas Stukas, pianinu palydėjęs Algirdas Kačanauskas. Organizacijos praeities apžvelgti pirmininkė pakvietė p. Šimėnienę.

Moterų Vienybė sukurta 1934 spalio 9

Prelegentė trumpoje kalboje apžvelgė visą moterų Vienybės veiklą. Draugija suorganizuota 1934 metais spalio 9. Iš pirmųjų steigėjų gyva yra tik Ieva Trečiokienė, jau mirusios yra Valiūskienė, Strumskienė, Garškienė. Draugijos tikslas — kultūra, labdara, draugiškumas.

Tais pačiais metais — 1934 gruodžio 31 Moterų Vienybė surengė kaukių balių. Įėjimas buvo 1.50 dol., pelno gauta 200 dol.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalys, Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5 1/4 %
- 1 year Term Deposit — 5 1/4 %
- Special Notice a/c — 5 1/2 %
- 2 year Term Deposit — 6 %

— All Accounts Compounded Daily —

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Jaunimo pamaldos Kultūros Židinyje bus birželio 2, šį sekmadienį, 11 val. Vaisėmis rūpinsis ateitininkai.

Kun. Ant. Račkauskas išvyko į Chicago, kur gegužės 26 jo laidos kunigai, suvažinę į Jaunimo Centrą, atžymėjo savo kunigystės 40 metų sukaktį.

Prel. Jonas Balkūnas, P.A., gegužės 12 Šv. Patriko katedroje drauge su vyskupu Mindszenty ir kitais pavergtų kraštų kunigais koncelebravo mišias. Mišios buvo 2:30 v. popiet ir baigėsi prieš 4 v.

N.Y. vyr. skaučių židinio Vilija sueiga įvyks birželio 3, pirmadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židinio posėdžių menė. Visos narės prašomos sueigoti dalyvauti uniformuotos.

I Chicago praėjusį savaitgalį išvyko J. Gerdvilienė, dr. B. Radzivas ir A. Sabalis. Jie dalyvavo Liet. Fronto Bičiulių visuotiniame suvažiavime ir simpoziume.

Dail. Romo Viesulo darbų paroda, kurią globojo N. Y. Ateitininkai, įvyko kovo 30-31. Parodai rengti komitetas susidėjo iš šių asmenų: R. Alinskienės, F. Ignaitienės, R. Kudžmienės, A. Sabalienės ir L. Vainienės. Komitetas, įvertindamas didelį visuomenės dėmesį šiai parodai ir jos lankymą, nutarė parodos pelną skirti jaunimo ir spaudos reikalui. Pelnas paskirstytas: Kultūros Židiniui 200 dol., "Ateities" žurnalui 200 dol., Dainavos žiemų kursų kelionėn 100 dol., Sporto šventei 70 dol., Darbininkui — 50 dol., Maironio lituanistinei mokyklai 50 dol., J. Matulaitienės New Yorko tautinių šokių grupei 50 dol. — Rengėjos.

Irena ir Edvardas Valiokai iš Sydney, Australijos, gegužės 15 lankėsi DARBININKO redakcijoje. Edvardas atvyko pas savo seserį Ridikienę, kuri gyvena Woodhavene. Amerikoje pasisvečiuos porą mėnesių. Iš New Yorko išvyksta į Chicago, St. Francisco, Kanadą, vėl grįžta atgal ir tada važiuoja į Europą. Iš ten — atgal į Australiją.

Redakcija827-1352
Administracija827-1351
Spaustuvė827-1350
Vienuolynas235-5962
K. Židinio salė827-9645

Kun. A. Petrausko, Angelų Karalienės parapijos klebono, 40 metų kunigystės jubiliejaus proga gegužės 26, sekmadienį, 5 v. popiet Angelų Karalienės parapijos bažnyčioje buvo koncelebracinės mišios, kurias laikė tos laidos kunigai. Gi pagerbimo pietūs bus birželio 9 Elks restorane, Queens Blvd.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas šaukiamas birželio 1, šeštadienį, 9:15 mokyklos žemutinėje salėje. Visi tėvai kviečiami dalyvauti. Bus kalbama apie mokyklos svarbius reikalus, bus renkamas naujas tėvų komitetas.

Pranas Speecher, Los Angeles, Calif., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos komiteto pirmininkas, su žmona Anastazija lankėsi New York'e ir praleido keletą dienų su savo giminėmis ir draugais. Vykdami namo, užsuko į Chicago. Ten Kapų puošimo parapijos salė. Tai paskutinis susirinkimas prieš atostogas.

Gabrielės Alksnienės mirties metinių proga jos šviesiam atminimui birželio 8 d., 9 v.r. pranciškonų koplyčioje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., bus pamaldos, į kurias giminės, draugai ir pažįstami yra maloniai kviečiami.

Mokslo metai Maironio lituanistinėje mokykloje baigiami birželio 15 d. 2 v. popiet Kultūros Židinyje.

Vytautas Česna trejetą savaitę atostogavo Juno Beach, Fla.

Suffolk County Lietuvių Klubo piknikas bus birželio 9, sekmadienį, Vengrų laisvės salės sodijoje, 2784 Ocean Ave. Ronkonkoma, L. I. Iš Long Island greitkelio 59 išvažiuojamas.

Muz. Nijolės Ulėnienės piano mokinių rečitalis įvyksta sekmadienį, birželio 9 d., 2 v. popiet Ulėnų namuose, Dix Hills, L.I.

Regina Abromaitienė, gyv. Putnam, Conn., gegužės 19 dalyvavo Putnamo apylinkės surengto meno kūrinių parodoje. Putnamo miestelio Chamber of Commerce skyrė jai antrąją premiją iš Arts and Crafts srities. Jos džiovintų lapų paveiksai traukė parodos lankytojus savo originalumu ir turiniu.

Balfo 100-jo skyriaus svarbus susirinkimas kviečiamas birželio 2, sekmadienį, 12 v. Kultūros Židinio patalpose.

Ramovėnai kasmet lanko savo narių kapus. Šiomet toks kapų lankymas bus birželio 1, šeštadienį, 10 val. pranciškonų koplyčioje bus pamaldos už mirusius ramovėnus, birutininkes, šaulius. Po to visi vyks į Cypress Hills kapines, kur aplankys mirusių draugų kapus, papuoš juos gėlėmis. Tada visi vėl renkasi į Kultūros Židinį, kur bus bendra ramovėnų birutinėčių ir šaulių sueiga. Visi ramovėnai, birutininkės ir šauliai kviečiami dalyvauti šiose gražiose iškilmėse.

L.K. Moterų Sąjungos 29 kuopa šaukia susirinkimą birželio 2, sekmadienį, 12 val. Apieškimų parapijos salė. Tai paskutinis susirinkimas prieš atostogas.

PAGERBIAMAS PREL. BALKŪNAS

Visų lietuvių gerbiamas prel. Jonas Balkūnas, P.A., P.E., sulaukęs jubilieato amžiaus, anksčiau buvo pagerbtas savo parapičių. Lietuvių Bendruomenė, kurios steigėjų ir LOK narių tarpe buvo ir prel. Balkūnas, nutarė jį atskirai pagerbti kaip didįjį visuomenininką birželio 23, sekmadienį, 5 val. popiet Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Minėjimui rengti balandžio 26 sudarytas 17 asmenų komitetas iš 34 bendradarbiaujančių organizacijų. Vėliau prie komiteto prisijungė dar du atstovai.

Birželio 23 prelatas aukos sumą Maspetho lietuvių parapijos bažnyčiai. 1:30 val. bus trėminų į Sibirą prisiminimas prie lietuviško kryžiaus New Yorko buv. parodos aikštėje. Dalyvaus taip pat ir karo veteranai, latvių ir estų atstovai, o taip pat ir amerikiečių įstaigų pareigūnai.

Tos pat dienos 5 val. popiet prel. Balkūno pagerbimo banketas ir minėjimas Kultūros Židinio salėje.

Stalus ir pavienes vietas galima užsisakyti iki birželio 12 d. adresu: V. Padvarietis, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418.

Šalia iškilmingos pagerbimo programos, bus karšta vakarienė su šampanu ir kitokiais gėrimais. Auka nuo kiekvieno asmens 20 dol. Padengus rengimo ir vakarienės išlaidas, likę pinigai bus skiriami pagaminti filmui apie prel. J. Balkūną, kad ir ateities lietuviai galėtų vaizduose matyti šį didįjį Lietuvos sūnų.

Moterų Vienybės 40-ties metų sukaktuviniam baliuje. Prie mikrofono kalba pirmininkė Elena Andriušienė. Iš k. pagerbtos pirmosios narės: p. p. Balkūnienė, O. Budraitienė, A. Sinusienė, Helen Kulber, O. Daukantienė, Nelė Kulbokienė, P. Šimėnienė, I. Mykolainienė, E. Andriušienė, toliau valdybos narės: E. Bujokienė, Stuporienė, Helen Venis. Nuotr. L. Tamošaičio

LKM S-gos 24 kuopos susirinkimą šaukia birželio 2 d. 12 val. Angelų Karalienės parapijos salėje.

Rytų sporto apygardos pirmenybės vyko praeitą savaitgalį. Dalyvavo apie 100 sportininkų iš 4 vietovių. Krepšinio pirmenybės laimėjo: vyrų klasės New Yorko LAK, jaunių B — Philadelphia Ardas, jaunių C — New Yorkas, jaunių D — Bostono Grandis. Tinklinį laimėjo: vyrų grupėje — New Yorkas, mergaičių A — New Yorkas, mergaičių B — Bostonas, Stalo tenise dalyvavo daugiausia New Yorko žaidėjai ir jie paėmė visas pirmąsias vietas. Plačiau kitam Drb. numeryje.

VITAS TRAVEL SERVICE

Gegužės 31 kelionių biuras — Vitas Travel Service — rengia priėmimą ir savo įstaigos oficialų atidarymą. Visi kas atsilankys nuo 6 iki 9 v., bus pavaišinti.

Šiam kelionių biurui vadovauja Vitas Gerulaitis, visiem gerai žinomas teniso žaidėjas, kadaise buvęs Pabaltijo teniso meisteris. Dar ir dabar jis priklauso New Yorko vienam iš geriausių teniso klubui ir dažnai žaidžia tenisą.

Atvykęs į šį kraštą, jis įsijungė į apdraudos, kelionių organizavimo darbą. Ilgai dirbo Trečiojo kelionių biure. Ten įsigijo gerą praktiką. Paskui drauge su Lito Investavimo bendrove atidarė kelionių biurą Woodhavene. Po trijų metų bendro darbo jie išsiskyrė. Litas įsikūrė savo atskirą kelionių biurą. Dabar ir Vitas Gerulaitis suorganizavo savo biurą, gavo visus reikiamus leidimus ir štai gegužės 31 rengia atidarymą oro linijų atstovams ir vakare lietuviškai visuomenei.

Jis yra vienas iš labiausiai patyrusių kelionių tvarkytojų. Bilietai lėktuvams ir laivams išrašomi tuojau, raštinėje belaukiant. Primamos visos kredito kortelės.

Vito Gerulaičio įstaiga yra 94-10 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y., telefonas (212) 847-5522.

MOTERŲ VIENYBĖS SUKAKTIS

(atkelta iš 7 psl.)

Pristatyta ir valdyba. Šalia pirm. E. Andriušienės pakviesta p. p. Šimėnienė, Stuporienė, Bujokienė, Venis. Valdybos narės apdovanotos rože.

Dainuoja Liudas Stukas

Scenoje koncertinę dalį pradėjo solistas Liudas Stukas. Akomponuojant Algirdui Kačanauskui, jis padainavo: Kas bernelio sumislyta — Br. Budriūno, Kai tik šviesi saulutė — M. Petrausko, Dainos aš niekam nepavydžiu — Klovos; bisui — Mano sieloj šiandien šventė — Tallat Kelpšos.

Sveikina gen. konsulas Šioje vietoje gen. konsulas A. Simutis tarė sveikinimo žodį. Jis prisiminė, kad Moterų Vienybę pažįsta iš 1936 metų. Jis didžiavosi jos veikla, jos parama Lietuvai. Linkėjo kuo geriausių sėkmės.

Skaityto Henrikas Kačinskas Dramos aktorius Henrikas Kačinskas skaitė Jurgio Jankaus novelę "Mažas nesusipratimas." Novelėje pasakoja apie gražių plaukų jaunuolį, kaip jis vedė, kaip jis vėliau neteko plaukų, kaip šeimoje dėl tų plaukų kilo nesusipratimai.

Skaitė žemai, prie pulto. Gal tolimiesiems buvo blogas matumumas, o gal kiti blogai girdėjo, bet gale žmonės laikėsi neramiai. Vieną kartą jie pradėjo taip šnekėti, kad aktorius nutraukė skaitymą, o pirmininkė ėjo pritildyti besišnekančių.

Žinia, tai sudrumstė vakaro gerą nuotaiką. Taip yra, kad reikia išklausti programos. Ir šiuo atveju, kai aktorius taip gražiai ir įdomiai skaitė.

Grįžta solistas Į sceną grįžo vėl solistas Liudas Stukas. Dabar jis skyrė dė-

Išnuomojamas kambarys vyresnio amžiaus moteriai, gali naudotis virtuve ir kitais namų patogumais. Informacijai skambinti dieną 441-9720, vakare 441-2872.

mesį populiariom amerikiečių dainom, kurias į lietuvių kalbą išvertė jo akompaniatorius Algirdas Kačanauskas.

Pirmoji daina buvo — Aš išimylėjęs esu, toliau — Ar tai čia ta maža mergaitė, ir Rogers — Kokia graži diena iš Oklahomos. Šion dainon įpynę ir vieną posmą angliškai.

Gražiausiai dainininkui skambėjo paskutinės dvi dainos — pakiliai, nuotaikingai, solidžiai!

Su šampanu pradeda

Sukaktuvinė programa su koncertine dalimi baigta 8:45. Tada prasidėjo vakarienė. Ją pradėjo Tėv. Paulius Baltakis, OFM, malda. Tuoj nešė valgius, dėjo šampaną ant stalo. Šampano tostu buvo pasveikinta Moterų Vienybė, ir visi susirinkę sugiedojo ilgiausių metų.

Buvo duodama karšta vakarienė su visokiais priedais, kava, pyragais. Vakarienės metu prasidėjo nuotaikingi šokiai. Muzika buvo pritaikyta čia susirinkusiai publikai. Šokiai užsitęsė iki vėlumos.

Plėsdama savo labdaros veiklą, Moterų Vienybė buvo gavusi dail. Jono Rūtenio paveikslą, kurį leido laimėjimam. Loterijos bilietus platino per vakarienę. Paveikslą laimėjo ponai Lopai iš Stamfordo, Conn.

Ieškoma moteris prie ligonės, valandos nuo 8 iki 4. Skambinti tel. HI 1-1252.

Niagara Falls, N. Y., parduodamas moderniai įrengtas dviejų šeimų namas už labai prieinamą kainą. Kreiptis tel. (716) 284-2257. Mr. K. G., 432 23 St., Niagara Falls, N. Y. 14303.

TĖVŲ SUSIRINKIMAS BIRŽELIO 1 D. 9:15 V.R.

Maironio lituanistinė mokykla savo patalpose.

šaukia mokinių tėvų susirinkimą

aptarti sunkėjančiom mokyklos sąlygom.

Bus paliesti visi mokyklos reikalai ir renkamas tėvų komitetas.

Mokyklos baigimo iškilmės bus birželio 15 d. 2 v. Kultūros Židinyje.

New Yorko ateitininkų

metinės šventės

ŠOKIAI

ĮVYKS

šeštadienį birželio 1 d., 8 v.v.

Kultūros Židinyje

Kaina — 2 dol.

Bus orkestras ir bufetas

IKI PASIMATYMO!

L.S.S.T. Simo Kudirkos kuopa birželio 9, sekmadienį,

4 v. popiet KULT6ROS Židinyje, rengia

POPIETĘ

SU JONU KREIVĖNU

- Šauliai kandidatai duos priesaiką
- Trumpai bus paminėti baisiojo birželio trėmimai
- Jonas Kreivėnas papasakos apie savo 16 metų tremtį Sibiro kalėjimuose.

Po programos kavutė

Jeinant aukojama — 3 dol.

VISI NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAMI ATSLANKYTI